

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Újságvállalat

Egy szám
2 krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, VASÁRNAP, 1907 OKTÓBER 27 52. szám

A Hir 52-ik száma:

Husz milliót követel

az osztrák a katonatisztek fizetésemelésére. Wekerle megijedt, de mindent megad. Becknek nem tetszik a bank-formula

Huzzák-halasztják

az általános és titkos választó jogról szóló törvény megalkotását. A kormánynak nincs bátorsága a javaslat előterjesztésére. A halogatás ára: a kiegyezési árulás

Hol van Justh Gyula?

A Moltke-Harden botrány

Kedden lesz ítélet!

Magyarelles tüntetés a zágrábi egyetemen

Gyógyítható a tüdővész!

Követelik a betegek, hogy Wettenstein szérumával kezeljék őket. Fegyelmi dr. Weisz ellen

Győztek a 48-asok Marostordában

Olcóbb lett a tej!

A Tejtermelők Szövetkezetének akciója

A branyicskai merénylőket elítélték

A nagybirtok rabszolgái

Nyolc riport

Távirat, telefon

A vén tárogató

Irtta: HENTALLER LAJOS

Azt írják ma a lapok, hogy Thaly Kálmán belső titkos tanácsosa lesz az osztrák császárnak. Lehet igaz, lehet nem igaz. Thaly Kálmán diszelnöke a függetlenségi pártnak. Ha Thaly Kálmán nevét hallja a magyar ember, önkéntelenül eszébe jut Rákóczi Ferenc, a nagy fejedelem, a magyar szabadság és függetlenség legönzetlenebb, legodaadóbb előharcosa. Nekem is a „fejedelem” neve tünt lelki szemeim elé akkor, amidőn két hónap előtt levelet irtam Thaly Kálmánhoz, függetlenségi pártunk ügyében; s ugyancsak nagy Rákóczi neve jut eszembe ma is, midőn kitüntetése hírével veszem.

Hisz Thaly Kálmánnak, a Rákóczi-szabadságharc klasszikus írójának legjobban kellene tudnia, hogy Ausztriának Magyarország alkotmányához, politikai és pénzügyi jogaihoz semmi köze sincsen. Tudja jól! Sőt többet tud! Tudja azt is, hogy Magyarország alkotmányát, törvényeit, politikai és pénzügyi jogait dicső őseink véres csatákban éppen Ausztriával szemben vívták ki s tartották fenn részünkre.

Tudja Thaly Kálmán azt is, hogy Rákóczi Ferenc nem mondott le a nemzet legkisebb jogáról sem: nem alkudozott, nem kétszínűsködött, nem töprengett a nemzet jövője felett, hanem kitarított Magyarország jogai mellett haláláig. Felkinálták neki óriási birtokait. Tudja Thaly Kálmán igen jól, hogy Rákóczi Ferenc 1707-ben kiadott nyilatkozatában Ausztriát: „ama pávatollakkal tündöklő s annak fényességével szomszéd tartományokat mirigyes uralkodására édesgető kegyetlen saskeselyűnek” nevezte, minden felkinált egyezkedést visszautasított. Viszautasította azért, mert az a szent, az a bölcs mártír át és át volt hatva attól a tudattól, hogy egy nemzetre nézve a függetlenség a legféléttetebb kincs.

Igy is van! A nemzeti függetlenség kérdésének felül kellene emelkedni a mindennapi pártkérdések kicsinyes hullámverésein, aminthogy felülemelkedik a tihanyi félsziget hatalmas sziklatalaja a háborgó Balaton hullámcsapásain. A szöke habok mossák, nyaldossák Tihany sziklabérceit, de mindig csak tisztábbra mossák és nem piszkítják be, — nem semmisíthetik meg. Ily tisztának kellene maradnia a különböző pártterdekek kicsinyes cselszövényeitől a nemzet jogainak is.

Tudom, hogy meg van erről Thaly Kálmán is győződve. De mint történész azt is tudja, hogy nemzet nagy, szabad, független, gazdag és meglegedett csak akkor lehet, ha ez a nemzet elveihez szilárdul ragaszkodik, törvényeit védi bátran, azokat nem al-

kudja el, az idegen isteneknek oltárán nem gyújt fáklyát, hanem bizik saját politikai erejében s van nemzeti öntudata. Egyszóval, ha mint nemzet tovább is élni akar.

A történelemben erre sok példát találunk! Ott van a kicsi Svájc, mely rögtön kivívta függetlenségét, amint a zsarnok által kitűzött Geszlerkalapot lelökte a póznáról, s ahelyett, hogy azt süvegelte volna, kikergette Svájcból az osztrákokat.

Tudja Thaly Kálmán azt is igen jól, hogy a nemzeti önérzet s a függetlenség után való vágyakozás emelte ki a ma oly hatalmas amerikai Egyesült-Államokat az angolok szolgajármából. Tudja Thaly Kálmán, hogy a nemzeti önérzet és az önállóságban való hit s remény szabadította meg Hollandiát a spanyolok gyilkos szolgálatából; a nemzeti önérzet s öntudat hozta létre ugy az olasz, mint a nagy német egységet. A nemzeti önérzet tette függetlenné Romániát, Szerbiát és Bulgáriát, pedig ezek a lenézett Balkán-államok valamikor Magyarország hűbértartományai voltak.

Az önérzet, a nemzet jövőjében való hit tette nagygyá Japánt, a felkelő nap országát; s a nemzeti öntudat adott erőt nekik, hogy pocsékká verjék az Európát folyton elnyeléssel fenyegető agyaglábu kolosszust, a muszkát.

Csak Norvégiát említem még, mert a norvégeket szintén a függetlenség után való vágy sarkalta arra, hogy elváljanak Svédországtól.

Thaly Kálmán mindezt igen jól tudja. Tudja tehát azt is, hogy lemondással, megalázkodással, derékbeadással és alkudozások engedmények kötésével nemzetek sohasem vívták ki független állami létüket.

És én ezelőtt több mint félszázaddal hallottam Thaly Kálmánt, amikor a debreceniek tizenkéttagú küldöttsége előtt e szavakkal kezdte beszédét: Én Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos követője vagyok, kiknek dicső tetteit aranybetűkkel véste márványtáblába a történelem!”

Kálmán Bátyám! Tedd kezedet szivedre s felelj önmagadnak, vajjon kiegyezések kötéséért, vagy a nemzet igazainak védelméért irta-e be a történelem Rákóczi és Kossuth neveit aranybetűkkel márványtáblába?

Ha azt hiszed, hogy paktumos kiegyezések megkötése miatt, ám! Akkor csináld meg a függetlenségi párttal együtt ezt a kvótaemeléssel szerencsétlen kiegyezést. De akkor is legyen benned és társaidban férfiu bátorság és valljátok be, hogy letértek a 48-as alapról, hogy nem vagytok többé függetlenségi, hanem közösgyes hatvan-

hetesek. Ekkor az ország tisztában lesz a helyzettel. De közösügyes kvótát, két percentes emeléssel megszavazni s azt bizonyítani, hogy elvisszálard függetlenségek vagytok, azzal egy pillanatra sem lehet ugyan port hinteni a közönség szemébe, de a közvéleményt hosszabb időre ma már félrevezetni sem lehet.

Különből szivemből kívánom, viseld egészséggel a valóságos belső titkos tanácsosságot! De vigyázz! Ha a titkos tanácsosi esküt teszed, akkor ne lebegjen valahogy lelki szemeid előtt a „nagyságos fejedelem“ alakja, mert istenugyise! torkodon akad az a császárhü eskü.

Hol van Justh?

Bélyegezze meg az áruást!
Álljon élére a 48-nak!

Kapcsi, markoláshoz szokott kezek durván kirántották a gyékényt a függetlenségi párt lába alól s ezen a gyékényen, a melynek szálaiba a legtündöklőbb magyar színek voltak beleszöve, együtt árulják a hazát a bécsi járomba fogott kurucokkal. A förtelmes merénylet, a politikai utonállás mégsem sikerült a tisztas haszon szegénylegényeinek. Zug, kavarog a párt, az elvtelenség nyavalyája még nem fertőzött meg mindenkét, vannak — hála istennek elegen — akiket mardos a lelkiismeret, számadásra von a becsülettel adott szó és habozásra, ingadozásra készítet a kiegyezési áruás. Ezek között elsőnek akarja látni az ország Justh Gyulát, a Kossuth Lajos eszméinek igaz, bátor vallóját, az egyeneslelkű, őszinte szavú államférfiut. Vártuk, türelmetlenül vártuk a képviselőház elnökének tiltakozását. Mikor a di minorum gentium morogtak és botránkoztak, Justh méltóságának védő sövényei mögé vonult és elnöki állására hivatkozva, amely neki pártatlanságot parancsol, mélyen hallgatott. Mi ezt a hallgatást is megértjük. Meggyőződésünk, hogy Justh magyar lelke, függetlenségi érzelme megütöközve fordul el attól a keserves látványtól, hogy a 48-as párttal fészítetik keresztire Kossuth Lajos eszméit. Tudjuk, hogy haragosan lobog a gyűlölet Justh szívében minden ellen, ami Hatvanhét s ami osztrák. Ha csak az elnöki szék akadályozza meg abban, hogy az elárult magyarság élére álljon, rázza le magáról ezt a nyügöt, segítse a küzdöket, a lelkeseket, a meg nem fertőzötteket fáradalmas harcukban. Az elvesztett elnöki székért, a megvont bécsi kegyért egy nemzet hálája fogja kárpótolni. S ahogy mi ismerjük Justh Gyulát, tudjuk, mennyivel többre becsüli az önzetlenek, a rajongók tapsait minden hatvanhetes mákonyánál és udvari maszlagnál.

Az indemnitás. A képviselőház keddi ülésén kezdik meg az indemniti vitát. A nemzeti párt is résztvesz a vitában. Lukács László, a belényesi képviselő fog felszólalni elsőnek. A horvátok részéről *Supilo* Ferenc lesz az első szónok és kifejti, hogy ők nem fogadják el az indemniti, mert a költségvetés egyes tételeit, különösen gazdasági szempontból sérelmeseknek tartják Horvátországra nézve.

Fizessünk husz milliót!

A katonatisztek fizetésjavítására ennyit kér évenként a közös hadügyminiszter. Nagyobb csapás a kvótaemeléssel! Ennyi jogtalan terhet nem bír el Magyarország. Wekerlének köszönhetjük mindezeket

Vért és pénzt mindhalálíg

Beck báró osztrák miniszterelnök legmagasabb színe előtt megjelent ma délelőtt Wekerle Sándor kormányelnök és lábai elé rakta a függetlenségi és 48-as párt hódolatát: a Holló Lajos által szerkesztett se hideg, se meleg bank-formulát, mely haszontalan tartalmatlanságánál fogva egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a türelmetlen és aggódó hazafiakat megnyugtassa. Az osztrák kabinet elnöke átvette a formulát, elolvasta egyszer, elolvasta kétszer és aztán kijelentette, hogy úgy a mint van, el nem fogadhatja. Szegény Wekerle módfelett megijedt, mert abban a hitben él, hogy fölborul a kiegyezés, ha a függetlenségi párt széjjelbomlik. De nem olyan veszedelmes a dolog. Az osztrák csak a falra festi az ördögöt, mert hát vannak még a császárnak követelése a kvótaemeléssel kívül is. Már előrukkoltak vele: a közös hadügyi költségvetésbe horribilis összeget vettek föl új kiadásként a katonatisztek fizetésének javítására. *Kerek összegben husz milliót* akarnak kisorsfolni a kapcsi osztrákok. És vajjon lehet-e még kétség az iránt, hogy megszavazza-e az óriási tehertöbbletet a delegáció? Nem! A függetlenségi párt félredobta hagyományait és elveit és beállott Ausztria zsoldosává néhány rongy miniszteri-állásért és pár örszemi pozícióért. Ennél szegényletesebb hitehagyást nem látott még a világ!

Tiszta sor, Beck azért akadékoskodik a formula dolgában, mert ezzel pressziót akar gyakorolni a magyar kormányra a katonai tulkövetelések terén. Oly nagy összeggel növekedett az idén a közös hadügyminiszter költségvetése, amilyenről senki se álmodott. Wekerle sietve tárgyalta is már *Schönaich* hadügyminiszterrel, de minden pozitív eredmény nélkül. Rossz kiegyezést, kvótaemelést, közel kilenc millióval több katonai kiadást kell lenyelni a függetlenségi pártnak. És a negyvennyolcas eszmék buzgó kikiáltói vigan vezetik Kossuth pártját ebbe a szerencsétlen, gyámoltalan hadjáratba, melynek vége nem lehet más, mint a parlament ezidőszerinti többségének fájdalmas pusztulása.

Kilenc milliót követelnek a katonatiszteknek

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 26.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma hosszasan tárgyalta Beck báróval, kinek bemutatatta a Holló-féle bank-formulát. Beck nem nyilatkozott még véglegesen, vajjon hozzájárul-e a nyilatkozat megtételéhez. Valószínűleg minisztertanácsban vitatja

meg az osztrák kormány, megengedhető-e, hogy a magyar függetlenségi párt deklarációjában kifejezze az önálló magyar bank felállítását célzó igényét. Tárgyalta a két miniszterelnök a közös költségvetésről is, melyet holnap vesznek tárgyalás alá. A közös minisztertanácsban részt vesznek: Wekerle Sándor és Beck Vladimir báró miniszterelnökök, *Aehrenthal* báró, *Schönaich* és *Burián* báró közös miniszterek, *Korytowszky* osztrák pénzügyminiszter és valószínűleg *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter, kit ma estére Bécsbe várnak.

A holnapi minisztertanácsban a közös költségvetésről és a delegáció egybehívásáról fognak tanácskozni. A hadügyi költségvetésben jelentékeny nagy tételek szerepelnek, amelyek közül *nyolc és háromnegyed millió korona a katonatisztek fizetésemelésére fordítatnék*, más nagyobb tételek pedig a hadsereg és a tengerészet fejlesztésére szükségesek. A hadügyi vezetés különösen a tiszték fizetésemelésére fektet fősúlyt azzal az indoklással, míg a polgári állami tisztviselők fizetését már több ízben emelték, addig a katonatisztekét már hosszabb idő óta nem javították. *A magyar kormány, elvileg nem kifogásolja a tiszték fizetésemelésére vonatkozó tervet*, de általában *aggályai vannak* a hadügyi költségek emelését illetően.

Schönaich nem tágit

Wekerle kéréli

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 26.

A jövő tíz évi költségvetés tárgyában még tegnap tanácskozás volt báró *Aehrenthal*, *Schönaich* és báró *Burián* közt. A konferencia hosszúra nyult és este nyolc óra tájban végződött. Hír szerint a tiszték fizetésjavítása körül nagy nehézségek merültek fel, mert *a hadügyminiszter most akarja a fizetésrendezést megvalósítani*. Wekerle ellenben szeretné egy évvel *elhalasztani*.

Wekerle miniszterelnök a közös hadügyminiszteriumban ma hosszasan tárgyalta *Schönaich* hadügyminiszterrel. Arról semmi sem szivárgott ki, hogy vajjon sikerült-e az ellentétet elsimítani, mert igen természetesen a legnagyobb titokban tartják a tanácskozás eredményét. *Alig hihető*, hogy a hadügyminiszter *tágitani fog álláspontjától*.

Délben Wekerle miniszterelnök meglátogatta báró Becket és teljes egy óráig maradt a miniszterelnökségen. Ezen a konferencián főbb pontokban megvitatták a jövő évi közös költségvetést. Ez alatt *Popovics* Sándor államtitkár meglátogatta *Korytowszky* pénzügyminisztert. Wekerle ebéd után visszatért a magyar palotába és később az osztrák pénzügyminisztert kereste fel.

Holnap délelőtt tíz órakor kezdődnek a közös miniszteri tanácskozások, *amelyek egész nap fognak tartani*. A közös konferencián *Popovics* államtitkár is részt fog venni. A magyar miniszterelnök holnap este akar visszautazni Budapestre, de lehetséges, hogy hétfőig marad Bécsben.

Korányi és Fröhlich Redőnygyár B Budapest, VI., Gyár-u. 121.

TELEFON SZÁM: 23—76.

Ajánlja többszörösen kitüntetett „HUNGÁRIA“ magy. kir. szabadalmazott és védjegyzett önműködő hydr. és pneumat. ajtócsukó, ablakszellőztető, napellenző, lakatosáru, ajtó- és ablakredőny-gyártmányait.

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Tessék képes árjegyzéket kérni

Wekerle a „Nyári éj”-ben

Popovics államtitkár utja

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 26.

Ma délután két órakor érkezett Bécsbe Popovics Sándor államtitkár, hogy részt vegyen a holnap tartandó tanácskozásokon. A miniszterelnök délután öt órakor a pénzügyminiszteriumba kocsizott, hogy lovag Korytovszki pénzügyminiszterrel tárgyaljon. A tanácskozás 5 órától 1/27 óráig tartott. Wekerle Sándor miniszterelnök innen visszament a magyar miniszteriumba, hogy átöltözködjék. Este a Burg-színházban megénezte Goughofer-nek premier-előadásban színre kerülő darabját, a *Nyári éj*-et.

Az a hír, mintha Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszternek a holnapi konferencia alkalmából Bécsbe való érkezése kilátásba volna véve, nem felel meg a valószínűségnek. Popovics államtitkár a délután folyamán megjelent Korytovszki lovag osztrák pénzügyminiszternél, akivel beható megbeszélése volt.

Telhetetlen az osztrák

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 26.

A hadügyminiszter az 1908. évre huszmillió korona túlköveteléssel lépett föl. Ez az összeg részben a tisztek fizetésjavítására való, részben a megdrágult élelmiszerek és egyéb szükségletek áremelkedése az oka. A tengerészeti költségek is emelkedni fognak. E tárgyban Wekerle ma délután tanácskozott Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnokkal.

Fázik a kormány a választói jogtól

Olyan oldalról, hol tökéletesen ismerik a kormány intencióit és jövő terveit, megtudta A HIR, hogy miért késik a választói reform megalkotása. A kabinet s vele a függetlenségi párt sem óhajtja az általános és titkos községenként való szavazati jog behozatalát és az áprilisi kormányalakítás alkalmával azért vallották ezt programmul, mert a császári udvar követelte. A nyár elején Bécsből megsürgették a reformot, de Wekerle halasztást kért és kapott is. Utóbb azonban azzal állott elő az osztrák kormány, hogy ha a kiegyezést megkötik Wekerlék, kieszközlik, hogy a király beleegyezik az általános választói jog reformjának elodázásába. És tényleg, most már nem sürgetik Bécsből a magyar miniszteriumot, így aztán csak a messze jövő zenéje az általános választói jog megalkotása, pedig ehhez becsületét kötötte Wekerle és minden miniszter társa!

Pártkérdés, — vagy nem?

A függetlenségi párt képviselő tagjai közül ma kevesen voltak Budapesten; aki csak tehetett, kerületébe utazott, érintkezni a választókkal vagy beszámolni az árujáról, melylyel mindent elpaktáltak Ausztriának. A gyávákat, a megalkuvókat, kik benne szeretnének maradni a pártban, de féltik a mandátumukat is, némiképp megnyugtatta az a hír, hogy a 48-as párt vezetősége nem fogja pártkérdéssé tenni a kiegyezés és a kvótaemelés megszavazását, de egyúttal kikötik, hogy a kiegyezés ellen sem szabad szavazni. Ez a terv valószínűleg dugába dől majd, mert az alkotmánypárt és a néppárt pártkérdéssé mondja ki a kiegyezés mellett való szavazást és nem hajlandó vállalni a kvótaemelés ódiáját. Követelni fogják, hogy a függetlenségi párt is tegye kötelezővé a kiegyezési összes javaslatok elfogadását. Gyúros mosolyjal beszéltek ma a politikai

körökben arról, hogy Bathhány Tivadar gróf a boszniai és hercegovinai állapotokról cikkezik, mikor az egész ország lázban van a rettenetes katonai és gazdasági terhek miatt, amikkel Magyarországot sújtja a kiegyezés. Egyébként a kiegyezést már hétfőn tárgyalja a képviselőház közgazdasági bizottsága.

Nem kell a titkos tanácsosság...

Thaly Kálmán mondja

A politikusok között sok szó esett tegnap Thaly Kálmán állítólagos kitüntetéséről. Az a hír terjedt el, — amint azt már megirtuk, — hogy az ősz kuruc belső titkos tanácsos lesz, mert Bécsben azt hiszik, hogy ez a legfelsőbb kitüntetés, amely mindenkor nagyszerűen bevált, ezúttal sem fogja eltéveszteni hatását: Thaly Kálmán nem zúgolódik majd többé a kiegyezés és a kvóta miatt. Thaly a leghatározottabban megcáfolja ezt a hírt:

— Engem — mondotta — címezzék, vagy egyéb adományokkal megpuhítani nem lehet. Soha rangra, vagyonra nem áhítottam. Még ellenszolgáltatás gyanánt sem fogadok el olyasmit, ami kizárólag az én személyes érdekemet szolgálja. Tessék csak visszaemlékezni a parlamenti békére, amelyben — a legnagyobb ellenségem sem tagadhatja — jelentékeny részem volt. Annak idején igenis volt szó róla, hogy kineveznék belső titkos tanácsossá. Akkor kijelentettem, hogy az én jutalmam az lesz, ha Rákóczi hamvait hazahozatja a király. Azóta megkaptam ezt a jutalmat, más énnekem nem kell. Ha csak valamelyes igazság is lenne a híresztelésben, nekem arról tudnom kéne. Föl nem foghatom, hogyan jutott e hír a lapokba.

Thaly Kálmán tehát nem tud a titkos tanácsosságról. Nem is akar tudni róla semmit. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy erőnek erejével nem formálnak udvari embert az öreg kurucból. Bécsből ez könnyen kitelik.

Mégis v. b. t. t. lesz Thaly Kálmán

A függetlenségi párt könyvátosában, a Magyar Tudósítóban érdekes, sokatmondó cáfolatot tesz közzé ma este Thaly Kálmán. A jellemző sorok a következők:

Több lap azt a hírt közölte, hogy Thaly Kálmán, a függetlenségi párt tiszteletbeli elnökét valóságos belső titkos tanácsosnak nevezték ki s egy délből megjelenő krajcáros lap munkatársától erre vonatkozólag megkérdezte, Thaly Kálmán kijelentette, hogy neki erről az állítólagos kinevezetéséről semmi tudomása nincs. Volt ugyan erről — mondta — felsőbb körökben szó, akkor, amikor ő három év előtt Kossuth Ferenc kívánatára a parlamentben a politikai békét helyreállította. De értesülve erről, kijelentette, hogy bár a hazája érdekében tett politikai szolgálatokért jutalmat nem vállal, mégis, ha megkívánják jutalmazni, rendelje el ő felsége Rákóczinak és a bujdosók idegenben porladó hamvainak hazaszállítását: ez lesz a legszebb jutalma. Ez megtörtént és ezt Thaly Kálmán külön kihallgatáson megköszönte ő felségének.

A M. T. illetékes helyről nyert értesülés alapján jelenti, hogy egyebet Thaly Kálmán a nevezett lap munkatársának ki nem jelentett és így mindaz, amit a szóbanforgó lap, különösen a címezzék, rangokkal való megpuhítási kísérletekről Thaly Kálmán szájába ad, nem egyéb, mint az illető hírlapíró fantáziájának szüleménye.

Mégis, mégis fenyeget az a titkos tanácsosság, mely — be kár volna! — levonná a lábáról Debrecen jubilált képviselőjét, Thaly Kálmánt. Akit különben türelmetlenül várnak az ő büb debreceni választói. Várják, hogy kijelentse, hogy ő se kvótaemelés, se kiegyezést, se közös bankot nem szavaz meg Bécsnek. De hiába várják...

Kemény szavak Lesújtó kritika

A függetlenségi párt bomlása napról-napra nyilvánvalóbbá lesz. Az ország közvéleményének erőteljes megnyilatkozása nem maradhatott hatás nélkül. A választókerületekben mindenütt nagy az elégedetlenség. A függetlenségi pártban pedig egyre növekszik azoknak a száma, a

kik nem türik tovább a bécsi járszalagot. A kilépések nem szünetelnek. Ma Festetich Pál gróf, a függetlenségi eszme régi, kipróbált harcosa hagyta ott a pártkört. Festetich gróf kilépő levelében ezeket a kemény igazságokat vagdossa a mamelukok fejébe:

— Habár csak szerény tagja vagyok a pártnak, mégis kénytelen voltam a kilépésre magamat elhatározni, mert nem maradhattam egy politikai pártkörnek tagja, melynek többsége a függetlenségi elvekkel és a párt hagyományos tradícióival ellenkező irányt követ. Több mint husz esztendeje, hogy rajongó lelkesedéssel tanuja voltam a függetlenségi párt-önzetlen küzdelmének, mely nem lankadt el dacára annak, hogy semmi kilátás sem volt az elvek megvalósítására és akkor nem lehetett volna rábírnai a párt egyetlen tagját sem, hogy egy állítólagos kényszerhelyzet miatt, a választóknak tett ígéretük ellenére a 67-es alap megszilárdítására segédkezet nyújtson. — De még 67-es szemüvegen át is bírálva a kiegyezésre vonatkozó, előterjesztett javaslatot, az határozott visszaesést tartalmaz, a kvótának 2 százalékkal való felemelésének feltételével, mely azonkívül is törvénytelen, minthogy a kormánynak nincs joga a kvótabizottságok esetleges megállapodásainak prejudikálni. A kiegyezésnek ezen feltétellel, mint junktimmal való megtoldásával a kormány tullepte azon megállapodásnak határát, amely alapját képezte a kormányalakításnak. Hasonlólag elítélendő a kormány eljárása az önálló bank kérdésében, nem akarván határozott álláspontot a törvényhozásban elfoglalni, holott erre nézve a paktum mitsem tartalmaz és az önálló bank a függetlenségi párt sarkalatos programmpontja. Mindezek után, ha a párthűség és elvhűség közt kell választanom, úgy csak az utóbi megőrzésére lehet magamat elhatározni.

Vannak hát még becsületes politikusok, a kik nem ismerik ezt a borzasztó szót: megalkuvás. És ezeké lesz a meginduló nagy küzdelem dicsősége...

Tiltakozásra készülnek Hajdumegyében

A vidéki becsületes magyar népet nem olyan könnyű leszerelni, mint azokat az ingtag meggyőződésű honatyákat, akik lármás hazafiak a kerületekben, de idefönn csendes, megjuhászodó mamelukok. Naponta érkezik hír, különösen szinmagyar vidékekről, a polgárság elkeseredett hangulatáról, melyet a kiegyezéssel üzött nemzetcsalás idézett föl. Hajdumegyében — mint A HIR-nek jelentik Debrecenből — nagyon elégedetlenek a választók. A hajdumegyei függetlenségi párt korifeusai ma Hajdunánáson találkoztak s egy szükkörű értekezleten felháborodásuknak adtak kifejezést a nemzetáruló kiegyezés fölött. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy a párt nagyválasztmányát november hó 12-ére Debrecenbe gyűlésre hívják, amelyen tiltakozni fognak a kiegyezés és a kvótaemelés ellen.

Beszámoló

Barta Ödön és Szász József országgyűlési képviselők vasárnap, október 27-én megjelennek választói körében és beszámoló beszéd keretében meg fogják indokolni az országgyűlési függetlenségi pártkörből való kilépésüket.

Lányi Mór, a regőcei kerület képviselője holnap, vasárnap délután kerületének három községében beszámolót tart.

Megbuktak a darabontok. Marostordamegye törvényhatósága ma rendkívüli közgyűlésen választotta meg az alispánhelyettesét. A függetlenségi öt jelöltet ajánlottak, akik közül közfelkiáltással egyhangulag Köllő Ignác törvényszéki bírót választották meg. Az autonompárt két jelöltje visszalépett. Az új alispánhelyetteset küldöttség hívta meg a közgyűlésbe, ahol a függetlenségi részéről Déry Zoltán államtitkár, az autonompárt nevében Dózsa Elek üdvözölte. Köllő a vármegyei rend helyreállítását vállotta programjának. Remélik, hogy a november 4-iki bizottsági tagválasztásokon végkép elbuknak a régi rendszer hívei.

A berlini nagy pör

Gordon vádol. Bernstein véd. Moltke is fölszólalt; ártatlanságát hangoztatja. A botránypör pikantériái a császár előtt. Moltke a császár parancsára pörölt. Ítéletet kedden hoz a törvényszék

A hatalmas Moltke-Harden pör mai tárgyalási napja különösen gazdag volt izgalmakban és eseményekben. Gordon igazságügyi tanácsos, Moltke Kuno gróf jogi képviselője ma vivta meg nagy és elkeseredett csatáját Harden Miksa védőjével, *Bernsteinnal*. Energikusan, kiméltlenül és gyűlölettel beszélt mindakét jogász, átérezve az ügy óriási fontosságát, tudatában annak, hogy retorikájuk hatásától nem csak egy ember elítélése vagy fölmentése függ. Egész Németország, hadsereg és polgárság, idegesen, lázasan várja a pör végét. Egy hatalmas erkölcsi sikere és diadala már most, a pör eldőlése előtt is van Hardennek. Az, hogy felnyitotta a szemeket Németországban. Maga a császár is szigorubban kezd belenézni a német tisztikar rejtett dolgaiba s ma a legkeményebb szavakkal kelt ki azok ellen, akiknek köze van a perverz üzemekhez. Azonkívül ma rendeletet is intéztek a hadparancsnokságokhoz, hogy legyenek könyörtelenek a perverz tünetek mutatkozásánál. Bernstein és Gordon beszédeivel telt el a mai nap, a törvényszék elhatározta, hogy kedden fogja meghozni az ítéletét a Moltke-Harden világraszóló afférjában.

Haragszik a császár

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, október 26.

A hadsereg legmérvadóbb képviselői *Einen* hadügyminiszter, Moltke vezérkari főnök és a katonai kabinet főnöke *Hülsh-Haeseler* gróf tegnap hosszú előterjesztésre jelentek meg a császárnál. Magától értetődik, hogy ezt az audienciát a Harden-Moltke pör által leplezett botránys leplezésekkel hozzák összefüggésbe. Első forrásból tudjuk, hogy a császár legnagyobb joku felháborodását jelezte ki azok felett a dolgok felett, amelyekről a Harden-Moltke pör tárgyalása a leplet lerántotta. Teljesen kizártnak tartják, hogy azoknak a személyeknek, akiket ez a pör pellengérré állított, megengednék, hogy az udvarnál még valaha megjelenhessenek. A trónörökös, ki az első lökést megadta, ezekről a férfiakról a legkeményebb szavakkal nyilatkozott.

Óvjuk a katonákat!

Az összes német hadtestparancsnokságok rendeletet kaptak a mai nap folyamán, hogy a legszigorubb intézkedésekkel akadályozzák meg a katonák között a *homosexualis* bűnöket.

Gordon és Bernstein harca

A mai nap

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, október 26.

A mai tárgyalás délelőtt tíz órakor kezdődött. A közönség ekkorára zsufolásig megtöltötte a tárgyalótermet s a legmagasabbra csigázott izgalomban várta a tárgyalást, amelynek folyamán ma már a vád- és védőbeszédre került a sor. A bíróság mindenekelőtt Moltke egy elbocsátására vonatkozó nyilatkozatát olvassa fel, mely következőleg szól:

— Amikor ellenem az ismeretes vádak felmerültek, becsületszavamat adtam Plessen szárnységédnek, hogy soha férfakkal erkölestelen viszonyt nem folytattam és aztán benyuj-

tottam lemondási kérvényemet azzal az indoklással, hogy nem tartom helyén valónak, hogy a császár közvetlen környezetében maradjon egy olyan ember, akit ilyen súlyos vádakkal illetnek. Erre aztán szokott módon rendelkezési állományba helyezték.

Miután Moltke nyilatkozatának a felolvasását befejezték, Gordon igazságügyi tanácsos, a magánvád képviselője felemelkedik helyéről és belefog a vádbeszédbe:

A vádbeszéd

— Aligha van e teremben csak egy német ember, aki a legmélyebb szegény érzetével és a legnagyobb felháborodással ne értesült volna azokról a dolgokról, amelyek a potsdami Adler-villában történtek. Annál sajnálatosabb, hogy ezeket a rettenetes dolgokat elkövezték, mert a benne szereplők éppen a testőrséghez tartoztak, melybe a haza minden tartományából a lakosság elitje öződik. Annál jobban fáj lalom a dolgot, mert attól tartok, hogy innen viszik szét a nézeteket az országba. A mi fegyelmet ezáltal megsemmisítettek, azt aligha lehet valaha jóvátenni. Az a felháborodás, mely ezek miatt a dolgok miatt joggal tölt el minden német embert, a magánvádlov szivében is őszinte visszhangra lelt. Ez a felháborodás bizonyítja, hogy a német nép magjának semmi dolga ezekkel a piszkoságokkal.

Sodoma és Gomorra

De hát mi van ezzel a perrel? Talán a vádlott az, aki ebbe a Sodomába és Gomorrába bevilágított! Talán ő készítette otthont az erénynek? Ezt az érdemet nem tulajdoníthatja magának, mert ez a nép egy egyszerű gyermekének, Lynard gróf tiszti szolgájának az érdeme. De lehet-e ebből a Moltke gróf elleni vádakkal kapcsolatot teremteni? Mit bizonyított a tanu? Miután felmutatták neki tíz év után a göthai kalendárium egy képét, ebben felismerni vélte a magánpanaszost, mint egyikét azoknak a férfiaknak, aki szintén bejárt az Adler-villába. Ez a felismerés olyan hosszú idő után, gyanus. A tanu állítása felettébb valószínűtlen. És azután micsoda ember ez a *Bolhart*, aki mint nős ember az újságokat felkérte, hogy a nevét hallgassák el? *Ő maga bajtársait bevezette az erkölestelenség ama körébe és ő maga résztvevett ezekben az erkölestelenségekben, amelyekről most olyan hosszú idő után Harden urnak közléseket tett.* Kérdem, hogy megérdemli-e ez az ember, hogy szavainak hitelt adjunk! Sajnálom, hogy nem sikerült öt Eulenburg herceggel szembesíteni. Jellemző mindenestire, hogy a többi urak vallomásában, kik Bolharttal egyidőben állítólag szintén bejáratosak voltak Lynard gróf villájába és akiket itt kihallgattak, semmi nyoma sincs ennek a Bolhartnak. A tanu most azt mondja, hogy magánpanaszos is ott volt és határozottsággal azt véli állítani, hogy Moltke gróft is látta, csak hogy akkor több haja volt, úgy én erre azt felelem, hogy nem tartom lehetségesnek azt, hogy Moltke gróf, aki akkor már előrehaladottabb korban lévő ember volt, 27—30 éves fiatal emberek közé ment volna. Ez lehetetlen. Moltke gróf nem is ismeri a Lynard-villát és azt mondja, hogy sohasem volt ott. Én, hogy ezt bebizonyítsam, Lynard és Hohenau grófok kihallgatására törekedtem, de a bíróság processuális okok miatt elállott ettől. Sajnos dolog, hogy még csak a gondolata is felmerült annak, hogy Moltke gróf erkölestelen dolgokat követett el. A katonatisztek körében már rég gyökeret vert az a meggyőződés, hogy ezek a vádak semmiképpen sem igazolható állításokon alapszanak. Moltke gróf becsületszavát adta, hogy semmiképpen ebben az irányban nem vétkezett.

Szigoru büntetést kérek!

Azon a napon, amikor a nagy Moltke hadvezérnek születése napja van, az én megbízomat, Moltke gróft, sem érheti szegény. Kérem a tekintetes törvényszéket, *ne mérje a vádlott bűnét az egyszerű becsületsértés mértékével.*

Harden védője

Tizenkét óra felé Bernstein dr. kezdte meg a védőbeszédjét és mindjárt az elején arra kérte a bíróságot, *hogy mentse fel védencét*, még pe-

dig: először az elévülés okából, másodsor azon a címen, hogy Harden csak az igazságot állította és nem akart senkit sem sérteni, harmadszor pedig a 193. paragrafus értelmében, amely a jogos érdekek védelméről szól.

Mi az asszony?

Bernstein igazságügyi tanácsos védőbeszédét folytatva, azt mondja, hogy felháborító, hogy egy olyan egyén, aki az asszonyokat illemhelynek tekinti, német embernek meri magát nevezni. Nem! Háromszor nem! Nőink és anyáink ilyen szavak által meg vannak becsületeltve. És most térjünk át a magánvádlov ama kijelentéseire, melyeket mentesítésére felhoz. Moltke azt állítja, hogy német férfiú és katona le kell, hogy hivatalát tegye, ha megtámadják és csak azután védheti magát. Ha valakit rágalmoznak, akinek nyugodt a lelkiismerete, annak nincs szüksége arra, hogy a hivataláról lemondjon. Ugyanezen vádakot Bülow herceg német kancellár ellen is emelték, bizonyára alaptalanul. Tisztán örült-ség volna, ha emiatt állásáról lemondott volna. Nem, egy német nemesnek és katonának mint a vádló, hanem egy bűnösnek kell így cselekednie. Beszédének végén a magánvédó appellál a törvényszékhez és kéri, hogy az ítéletben mondják ki, hogy olyan emberek, akik a vádló nézetét vallják és aszerint cselekszenek, vezető egyéniségül el nem ismerhetők és hogy a német birodalomban német ember bátran megmondhatja az igazságot.

Moltke becsületszava

Gordon igazságügyi tanácsos, a magánvádlov képviselője, Bernstein kijelentéseivel szemben hosszabb beszédben polemizál és végül kijelenti, ha Moltke a császárnak becsületszavát adta és ennek következtében rendelkezési állományba helyeztetett, úgy a katonatiszt becsületszavának fogalmai szerint lehetetlen, hogy a császár ezzel bűnösségét akarta volna kifejezni.

Bravó! Bravó!

Moltke beszél Moltkeért?

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, október 26.

Miután Bernstein befejezte védőbeszédét, Gordon röviden replikázott, majd általános *fe-szült érdeklődés közepette gróf Moltke kért szót.*

— Nem állanék itt — ugymond —

ha isten és ember előtt nem tudnám magamat ártatlannak. Érthetetlen előttem, miért kovácsolnak ellenem tőkét abból, mert már nem vagyok városi parancsnok. Ha hazugságot lehetne szememre vetni, akkor nem viselhetném a császár kabátját. Hogyan mehessek ma, a nagy Moltke születésének évfordulóján az Unter den Lindenre, ha minden rikkancs mocokkal fröcskendezheti nagy atyám nevét. Hangsúlyozom, hogy barátságom Eulenburg herceggel *nem volt erotikus*. Ha a törvényszék eskü alatt tanuként hallgatott volna ki, esküt tettem volna rá, hogy gróf Hohenau és a többi ur között a viszony *nem volt homosexualis*. Negyvenkét esztendeje viselem büszkén és becsülettel a császár kabátját, senki azt megérteni nem merészelte és most ez az ember (Hardenre mutat) becsületemben gázol. Rendíthetetlen a hitem, hogy a törvényszék meg fogja védeni reputációmát. (Bravó, bravó! a közönség padjain.) Ide jöttem én, öreg katona, mert becsületben támadtak meg. (Bravó! Bravó!) Bizalommal teszem le a törvényszék kezébe igaz ügyemet.

Gróf Moltke beszéde mély benyomást tett a törvényszékre és a közönségre egyaránt.

Harden kimerült

Bernstein viszonyválasza után a vádlottra került volna a sor, de Harden a hosszurra nyult tárgyalástól kimerült és ezért az elnök szünetet rendelt el.

Ítélet — Kedden!

A törvényszék az ítéletet kedden délelőtt fél tizenegykor fogja kihirdetni.

Vilmos Kényszerítette Moltket a pörre

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, október 26.

A HIR tudósítója feltétlenül hiteles forrásból arról értesül, hogy Vilmos császár egyenesen kényszerítette gróf Moltket a pör megindítására Harden ellen. Mikor a császár füléhez jutottak a környezete ellen irányuló vádak, módfelett felháborodott és szórul-szóra ezt mondta:

— *Es muss ein reiner Tisch gemacht werden!*

Gróf Moltkere bizta a választást, hogy vagy lépjen ki a hadsereg kötelékéből, vagy pör útján rehabilitálja magát. Eulenburg Fülöp herceg ellen, aki nem katona, a császár nem alkalmazott ilyen szokatlanul erős pressziót. Így történt azután, hogy gróf Moltke legfelsőbb parancsra perbe fogta Hardent.

A tejzsorások végnapjai

Olcsóbb lett a tej!

A Tejtermelő Szövetkezet 22 fillérért adja literjét a központi vásárcsarnokban

A rémületében megdermedt város ébrednek! E napokban a központi vásárcsarnok kicsinyben árusító mézáróinak mozgalmáról irtunk, akik leszállították a hus árát, most még örvendesebb hírrel lépünk meg Budapest kifosztott, a drágaságban fuldokló közönségét. Olcsóbb lett a tej! A Tejtermelő Szövetkezet igazgatója, Trotzer Róbert ma megjelent a városházán Melly Béla közéleti tanácsnoknál és tudtára adta, hogy huszonkét fillérért hajlandók az első minőségű tej literjét kicsinyben árusítani, ha a központi vásárcsarnokban díjmentes helyet jelölnek ki számukra. Czizler vásárcsarnoki igazgató szakvéleménye alapján a tanács örömmel fogadta el a Tejtermelő Szövetkezet ajánlatát és november elsejétől már nyolc fillérral olcsóbban kaphatja a tejet a közönség. Harminc fillérré verték fel az uzsorás nagytejesek és termelők a tej árát és így jelentékeny az árcsökkenés, ha nem is irigyléreméltó állapot, de minden esetre sokkal kedvezőbb, mint az eddigi. Ez az egyetlen mód különben a szabadon garázdálkodó nagytejesek letérésére, ha a becsületes kereskedők a Tejtermelő Szövetkezete példájára összefognának és fokozatosan csökkentenék az árakat.

A Tejtermelő Szövetkezete a következők közlésére kérte fel A HIR szerkesztőségét:

Tekintetes szerkesztőség! Tisztelettel tudomására hozzuk, hogy a tejdrágaság megszüntetéséhez tőlünk telhetőleg hozzájárulni óhajtván, a székesfőváros tanácsához oly tartalmu beadványt intéztünk, mely szerint hajlandók vagyunk november 1-től kezdve a vásárcsarnokok helyiségében elsőrendű teljes tejet literenkint 22 filléres árban kicsinyben elárúsítani. Elhatározásunkat a székesfőváros tanácsának ama közérdekelt szolgáló határozata tette lehetővé, mely szerint a tejnek kicsinyben méltányos áron való elárúsítása céljából hajlandó a vásárcsarnokokban díjmentes elárúsító helyeket kijelölni. Kérjük, hogy közérdekű ajánlatunkról becses lapjukban megfelelő módon megemlékezni sziveskedjenek, azzal, hogy az elárúsítási helyet a központi vásárcsarnokban engedélyezték és ott a kicsinybeni tejárúsítást literenkint 22 filléres telettel a

Tejtermelő Szövetkezet.

Örömmel adunk helyt minden ilyen tartalmu írásnak, bárcsak követnék a többi szövetkezetek is!

A HIR

MAGYARELLENES TÜNTETÉS a zágrábi egyetemen

Utcai harc a rendőrökkel

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, október 26.

A Starcevic-párti diákok tegnap este lármás tüntetést rendeztek az egyetem aulájában Greksa Milán tanár ellen, aki a magyar nyelvet és irodalmat adja elő. A tüntetést izgatott gyűlés előzte meg, amelyen kimondták, hogy állást foglalnak a magyar nyelvnek és irodalomnak az egyetemen való tanítása ellen. Miután ezt a magyargyűléstől lihegő határozatot meghozták, bezárták az egyetem folyosóit és szakadatlanul kiáltották:

— *Abcug Greksa! Le a magyarokkal!*

A tüntetés az utcán folytatódott. A diákok nagy csoportban tódultak ki az Ilicára és a Jellasics-téren keresztülvonulva, gyalogolták Greksa tanárt és a magyarokat. Csakhamar utjokat állta a rendőrség, amelylyel összeütközött az éretlen csapat. A rendőrök néhány perc alatt szétverték a tüntető Jellasics-ivadékokat. Hivatalosan azt állították, hogy a rendőrségnek nem volt oka a beavatkozásra. Kevésel a Starcevic-párti diákok eltávoztása után a haladóipárti ifjúság ellentüntetést rendezett az egyetemen. Határozatilag kimondták, hogy ők reális alapon állnak és ebből kifolyólag nem tiltakoznak a magyar nyelv tanítás ellen.

☛ **Kossuth Ferenc állapota.** Kossuth Ferenc még mindig beteg. Állapotában eddig nem állott be javulás. A minisztert, aki betegsége alatt látogatásokat fogadott és munkával teleröltötte magát, heves fájdalmak gyöttrik. Orvosa ezért tiltotta minden munkától és látogatásokat sem fogadhatott. A délelőtti folyamán Szerényi József államtitkár járt nála, aki a kereskedelmi minisztérium folyó ügyeiről referált.

☛ **Állomásfelügyelők és előljárók.** A vasutasok fizetésrendezése tudvalevőleg oly gyönyörűen sikerült, hogy a Vasutas Szövetség eskély ötvenkét pontban foglalhatta össze a legkiválóbb sérelmeket. Különösen mostohán bánt el a kormány az állomásfelügyelőkkel és előljárókkal. Az állomásfelügyelőnek, aki nehéz éjjeli szolgálatot végez, csak ötven fillér pótlékot adtak, éppen annyit, amennyit a szolgáltnak. Legalább azt az egy koronát kívánják, amit a hivatalnokok és a kezelők is megkapnak. Az előljárók szintén sok jogosult panaszuk ostromolják az új rendszert. Főleg azt kívánják, hogy hivatásukhoz illő tisztességes egyenruhát kapjanak. Különben ugyanezt akarják az állomásfelügyelők is.

☛ **A királyi fogorvosok alkonya.** A Tisza-kormány idején királyi kegyelemmel fogorvossá kinevezett fogtechnikusok sietve akasztották ki lakásuk elé a csalogató táblát, amelyen ez a két szó diszlett: *Fogorvosi műterem.* A dícsőség azonban nem tartott sokáig. Jött Andrassy és a királyi fogorvosoknak beborult. Most visszavonhatatlanul úgy döntött a belügyminiszter, hogy a fogművesek táblái, amelyeken őket meg nem illető címek vannak, hatóságilag eltávolítandók, egyuttal *cimbitorlásban* vétkesnek mondotta ki a fogorvossá önkényesen előlépett technikusokat. A miniszteri végzést tegnap mutatták be a Magyar Fogorvosok Egyesületének közgyűlésén.

☛ **Halottak napján.** A rendőrség november elsejére, illetve másodikára, a temetői zárandoklás alkalmából a következő intézkedéseket tette: Kocsik csak déli tizenkét óráig közlekedhetnek s délután egykor távoznok kell. Az új köztemető előtt minden árusítás tiltva van. Egyesületek és testületek bevonulását délután három óráig engedik meg. November elsején a közönség mindig az első és harmadik kapun mehet be s a többieknek át távozik.

Veszedelemes házi barát

A király orvosa

Izgalmas jelenet játszódott le ma este egy ismert nevű budapesti ügyvéd lakásán. A háziasszony egyedül volt otthon s minthogy rosszul érezte magát, korán lefeküdt. Tíz óra előtt néhány perccel lépéseket hallott az ebédlőből s átszólt:

— Szervusz Jenő! Örülök, hogy már itthon vagy.

Dörmögés volt ezekre a szavakra a felelet.

A belépő aztán gyorsan levetkőzött s szótlanul lefeküdt a szomszédos ágyba. Az asszony újra odaszólt:

— Beteg vagyok és nem is köszönsz.

— Fogd be a szád, mert agyonverlek, — hangzott a durva válasz.

A szegény nő csak most vette észre, hogy idegen ember mellett fekszik. Kétségbeesetten tiltakozni kezdett, az ismeretlen ur pedig dühösen ütötte-verte. A legválságosabb pillanatban érkezett haza a férj, aki izmos fiatalember s harszabálott a toledő házi baráttal. Nagy fáradtsággal legyűrte, miközben az asszony kendőt, szoknyát kapott magára s a folyosón segítségért kiabált. A besiető szomszédok társaságában megkötözték a káromkodó ismeretlent s a Vigszínház elől fölhívott rendőrrel bekisérítették a főkapitányságra. Utközben is ellenkezett, valóságos dühöngött, úgy, hogy még két rendőr kellett a megfékezésére. Aztán megállapították, hogy közveszedelemes örült, aki azelőtt sohasem beszélt az ügyvéd feleségével. A neve: Müller József, harminckilenc esztendő fűszeres-segéd. Három évvel ezelőtt már volt az örültek házában, de rövid idő múlva kieresztették. Intézkedtek, hogy a mentők ismét elszállítsák a lipótmezei elmeógyógyító-intézetbe.

*

A Lánchídon posztoló rendőrhöz ma este odament egy jól öltözött férfi s udvarias köszönés után a következőket mondta:

— Ráth János vagyok, a király orvosa. Kérem, vezessen ő felségéhez, hogy átadhassam legújabb orvosságomat, amelytől biztosan felgyógyul.

A rendőr nyomban észrevette, hogy bolonddal van dolga s eszöndesen mondta neki:

— Tessék csak jönni. Fölmegyünk a királyhoz.

Elindult vele a főkapitányságra. Az örült egyszerre fölkiáltott:

— Maga nem Budára vezet. Azt hiszi, bolond vagyok? Leesukatom magát.

Nekirontott és fojtogatni kezdte a rendőrt, akit a hidőrök mentettek ki a kellemetlen helyzetből. A főkapitányságon megállapították, hogy a neve tényleg Ráth János, harminceves munkás. Mint veszedelemes örültet, a Lipótmezőre vitték.

☛ **Tisztogat a rendőrség.** Hirschfeld Antal ügynök és a felesége kitünő állást ígértek Bella Karolin szobaleánynak, aki a Szövetség-utca 27. száma alatt lakott, Bakonyi Lajosnéval. Hamisított utlevéllel vonatra ültették és Konstantinápolyba akarták szállítani, hogy eladhassák. A leány azonban idejekorán észrevette a gonosz szándékot és megszökött. Budapestre visszatérve, följelentést tett a rendőrségen. Kiss István rendőrfogalmazó megállapította, hogy Hirschfeldék egész sereg lányt adtak el. A férjet, aki ravaszul bujkált, a Dob-utca és Izabella-utca sarkán levő Thalia-kávéházban elfogták s ma nevével együtt a törvényadta legszigorubb büntetéssel sújtották: pénzbírságon kívül ötven napi elzárásra. Leichtag Antónia és Szalóki Ilona is panaszt tettek Hirschfeldék ellen, hogy őket Törökországba akarták vinni. Ebben az ügyben a jövő héten lesz tárgyalás a VII. kerületi kapitányságon.

☛ **A garázda villamos.** A 429. számú villamos kocsí ma reggel az Erzsébet-tér 3. száma előtt nekiment Vágó Gyula 111. számú autombiljának. A villamos belseje behorpadt, az autómobil erősen megrongálódott. — Az 1064. számú villamos kocsí a Népszínház-utcában nekifutott Tubriczky József fuvaros kocsijának. Tirsch Gusztáv villamos kocsivezető súlyosan megsérült; a dologházi kórházba vitték.

☛ **Házasság.** Hoffmann Romeó, Hoffmann Hugó fiúmei nagykereskedő fia október 24-én tartotta esküvőjét Lengyel Angelával Szatmáron.

A HIR

A mulató örökös

Meghiusult öngyilkosság

Paul Adolf gazdász, aki a József-utca 60. száma alatt lakott albertben, nemrég váratlanul hatezer koronás örökséghez jutott. Örömet megosztotta egy csinos, derék leánnyal, *Perlük* Borbálával. Ez a hölgy esztendő óta közös háztartásban élt vele, miatta hagyta el az édesanyját, egy gazdatiszt özvegyét, aki vidéki birtokán tartózkodik. Miután a pénzt megkapták, abban állapodtak meg, hogy fogadót vásárolnak Törökbalinton s tegnap meg is kötötték az alkut. Ma kellett volna átvenni a fogadót. Távozásuk előtt mulatságot akartak csapni, miután hosszú ideig nélkülözésben tengődtek. A mult este végigjárták a mozgófényképes színházakat, majd több mulatóhelyre is bevetődtek.

Hajnal felé járt az idő, mikor az *Apolló*-kavéházba jutottak. Paul Adolf csakhamar fölfedezte ott egy régi nőismerősét, akivel esztendő óta nem találkozott. Egy árva szó nélkül felállt Borbála mellől s átült a leány asztalához, majd vele együtt távozott, kocsiba szállt és egy garniszállóba hajtatott a kompániájában. Az elhagyott nő türelmesen várt órák hosszáig. Később bejárta a félvárost, hogy megkeresse a fiatalembert. Fáradtan, kisirt szemmel érkezett haza a József-utca 60. száma alá s ott levelet írt a szállásadó-juknak.

— Bocssának meg — írta a többi közt — nem bírom el nagy bánatomat. Amikor soraimat megkapja, én már halott leszek. A budai hegyek közt, a Norma-fánál, ahol olyan boldog órákat töltöttünk, fognak ratalálni a holttestemre.

A lakásadó nő kétségbeesetten szaladt a nyolcadik kerületi kapitányságra, hogy bejelentse az öngyilkosságot. Nyomban rendőrököt küldtek ki a leány nyomozására, de hasztalanul. Mikor aztán a lakásadó nő hazatért, tizenegy óratájban, a leányt otthon találta. Csöndesen zokogott. Az asszony láttára pedig hirtelen kést kapott föl és magába döfte. Sebét a mentők kötötték be s konstatálták, hogy állapota egyáltalán nem veszedelmes. Később becitálták a kerületi kapitányságra, ahol sirva panasolta el, hogy csalódása miatt kereste a halált. De megígértették vele, hogy nem tesz kárt magában s épp el akarták bocssítani, amikor belépett Paul Adolf. Kijelentette, hogy „félreértés történt”, imádja a leányt és feleségül fogja venni. Karonfogva távoztak.

A megszökött gyárost elfogták. *Herzfeld* Mór szalámi gyáros, amint közöltük, megszökött Budapestről a felesége hozományával s több hamis váltó összegével. Köröző-levelet adtak ki és ennek alapján ma *Bécsben* letartóztatták *Herzfeldet*. *Hacker* Miksa álnéven bérelt lakást a Grosse Mohrengasse 12. száma alatt s a bécsi detektívek ott akadták rá.

Csak egy virágszálat. Virágokkal ékeskedik nemsokára a temető. A József főherceg szanatórium-egyesület a halottakra való emlékezés e tiszta, fehérlő hangulatából egy kis részt kíván juttatni a tüdőbetegeknek. Csak egy virágszálat kér a halál pítvárában lévő élete megmentésére. Közel 50.000 ember hal meg évente hazánkban tüdővészben, de a felének az életét megmentheti a társadalom részvete. És maga az egyesület is ezeknek igéri viszszaadni az életet, ha mindenki, aki a napokban kószorút vesz csak egy virágszállal kevesebbet köt kószorujába s ezt az egy virágszállal az egyesületnek felküldi. Legyen a sírok kószoruja egy virágszállal egyszerűbb; éjjen egy mécesel a sírokon kevesebb és ennek árából ki fog gyulni egy pislogó élet. Esdve kér az egyesület minden jó szívet, váltsa meg mindenki ezt a szent vámot nemzete dicsőségére, özvegyeknek, árváknak, ügyefogyottaknak könnyei fölcsárlására. A kegyelet szent, megtisztult, nemes tanúsítása lesz, aki egy ujonnan létesítendő szegénysorsu tüdőbetegeket gyógyító népszanatóriumának építési tőkéje gyarapítására halottak napja alkalmából adományt eljuttatja. Az egyesület (IX., Lónyay-utca 47. sz.) minden hozzá küldött adományt a Szanatóriumi Lapokban nyugtatja. A legmelegebben ajánljuk az egyesület nemes célját a közönség figyelmébe és pártolásába.

Lépfene a csaczai járásban

Nincs állatorvos

— *A Hír* tudósítójának telefonjelentése. —

Csacza, október 26.

A csaczai járásban egy héttel ezelőtt járványszerűen jelentkezett a lépfene s azóta rohamosan terjed. Bár a hatóság távirati jelentést tett a földmivélségi minisztériumhoz, mindaddig semmiféle intézkedés nem történt, sőt a járási állatorvost is Nógrádba rendelték ki, úgy hogy ebben a járásban jelenleg állatorvos nincs. Hiába volt minden sürgetés, az állatorvost a mai napig sem rendelték vissza hivatalába. A csaczai járásban évente hatezer darab marha kerül eladásra, legnagyobb részben a szomszéd Szilészia részére. A lakosságnak a marhatenyésztés főjvedelmi forrása s így érthető, hogy a minisztérium tétlenül nézi a járvány terjedését. Bizonyára azért, mert a járásban se nagybirtok, se középbirtok nincs, hanem csupán *kisbirtok*, a melynek védelmét a földmivélségi miniszter legfőlegb csak szapora szavakban hangoztatja. A járási állatorvos távozása s a járvány fellépése óta egy nyugalmazott pénzügyőr látja el a husvágatási biztos teendőket.

Eltűnt sikkasztó. *Várbogya* Ferenc bankszolgá példáját követte ma *Kindler* István tizenkilencéves fiatalember, aki a Nádor-utca 20. száma alatt volt alkalmazva a Gabona-banknál. A postatakarékpénztárba küldték őt is, ezerkétszáz koronás csekkel s egy klienshez kétszáz tíz koronás számlával. Fölvette a pénzt, aztán elillant.

Vadák egy kultúregyesület ellen. *A Hír* közölt először tudósítást a *Délmagyarországi Közművelődési Egyesület* hódmezővásárhelyi közgyűléséről, amelyen két szegedi tanár súlyos vádakkal illette az egyesület vezetőségét. A vádak arról szóltak, hogy az egyesület vezetői a kulturális célokra befolyó pénzekből a kultúregyesület üzleti vállalatát táplálják és különösen irodai célokra az egyesület anyagi erejét messze túlhaladó összegeket költenek el. Azóta kiderült, hogy ezek a támadások olyan urak részéről történtek, akik a *DMKE* nevelőintézeteiben *üzleti verseny-társakat* látnak és a vádak hangoztatásával a kultúregyesület működését bénítani akarják. *A Hír* közlése nyomán napokon keresztül szenvedélyes nyilatkozat-háború folyt a vidéki lapokban, de a kölesönös támadások a tényeket nem igen tisztázták. Most aztán *Gallo* Jenő, a *DMKE* főtitkára nyilatkozatban közli velünk, hogy a vádak miatt az egyesület igazgatóságától *vizsgálatot* kér maga ellen. Egy másik nyilatkozatban a kultúregyesület vezetősége cáfolja az érdekeltektől fülhözott vádakat és rámutat arra, hogy a *DMKE* rövid négyévi fennállása alatt *Szegeden, Aradon és Makón* állított föl magyarosító nevelőintézeteket és számos akadályt legyőzve, halad kitűzött céljai felé. A vezetőség épp a rövid idő alatt elért ritka eredményeknek tulajdonítja, hogy az egyesületnek ellenségei vannak. Az ügyet ezzel a két nyilatkozattal még korántsem lehet elintézetnek tekinteni. Kilátás van rá, hogy az elmégesedett viszály az afférek és a botrányok egész sorozatát teremti meg.

Gratz Gusztáv gyásza. *Gratz* Mór kolozsvári evangélikus lelkész, *Gratz* Gusztáv országgyűlési képviselő édesatyja ma reggel Sátoraljaújhelyen, ahová leányának látogatására utazott, hirtelen meghalt. Az elhunyt lelkész hatvanhároméves volt és szívjóvágaért általános becsülésként örvendett Kolozsvárott.

Halálozás. *Rogulya* Gyula államrendőrségi felügyelő ma reggel az álló-úti belgyógyászati klinikán elhunyt. A harminckilencéves ember főhadnagy volt s tizenegy évvel ezelőtt lépett a budapesti rendőrség kötelékébe. Szimpatikus tisztviselő volt. Teme-tése hétfőn délután négy órakor lesz a klinika halottas házából.

Férjhezment a vörös Odilon

Szegény Pecsics!

Odilon Helén, a Burg-színház hajdan ünnepelt primadonnája, a császárváros kedvence, a kissé megöregedett, viharos életű színésznő — harmadszor is férjhez ment. A hajába, amelyet néha szökere, máskor vörösré, ünnepi alkalmakra holló-feketére festett, már ősz hajszálak lopóztak, karesu termete megtört, a csuf köszvény, mint a pók a poros szobák szögletén, kikezdte a bokáját, amely ha megvillant, örvöngtek az ulánosok, ah, megvénült a teste, de a szíve, ez a megedzett, patinás jószág, ifju és friss maradt. Két sivar házasság után harmadszor is oltár elé cipelt egy tagbaszakadt, bivalynyaku óriást: *Kollai Pecsics* Béla zágrábi patikárust. Szegény Pecsics! Tegnap reggel *Hidegkúton*, ahol a vörös Helén és az elszánt Ferenc két hónap óta laknak és ahol négy hét előtt *A Hír* egyik munkatársát is fogadták, *Németh* Béla anyakönyvvezető előtt megjelentek, aki törvényesen összeadta őket. A polgári esketés után az „ifju pár” a 217. számú kétlovas bérkocsin a budai református templom elé hajtatott; déli féltizenegy volt, amikor *Haypal* Benő lelkész az egyház áldását is rájuk adta. A vidám esetenél *Kaufmann* Béla ügyvédjelölt és *Kovács* Béla magázó voltak a tanúk. A templom anyakönyvébe pedig bevezették: ... *Özvegy Rakovszky* Ferencné született *Petermann* Helén asszony, drezdai születésű, tartózkodási helye *Hidegkút, negyvenhároméves ... a vőlegény harmincéves*. A különbség köztük mindössze 13 esztendő, ez nem baj, de a tizenhárom szerencsétlen szám... A feleség, sőt a férj is tegnap délután Berlinbe utaztak.

A házasság nem olyan egyszerű, mint szegény Pecsics és a vig özvegy gondolják. A művésznő első férjével *Girard*-al, a kitűnő bécsi komikussal annak idején katolikus házasságot kötött és ezt az osztrák bíróságok mind a mai napig felbonthatatlannak tekintik. *Odilon* mégis férjhez ment *Rakovszky* Ferenchez, a magyar képviselőház alelnökének testvéréhez, miután időközben Ausztriában még gondnokság alá is helyezték. A vörös Helén tehát már akkor *bigamiát* követett el, most pedig *trigamiát!* Szegény Pecsics!

Gyorsíró tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület *novemberi* tanfolyamaira most folyik a beírás a *Liszt* Ferenc-tér 10. sz. alatti *Gabelsberger* Szakiskolában. Délelőtt, délután és este nyílik egy-egy új gyorsírási tanfolyam, amely gépirási és fogalmazási tanórákkal kapcsolatos. Ezeket kívül új francia nyelvi és könyvviteli kurzust is nyit az egyesület. Az elsőt dr. *Kunz* Aladár, a többit *Novák* Sándor kereskedelmi akadémiai tanár vezeti.

FERENC JÓZSEF KESERŐVÍZ
pártatlan hashajtószer.

Keleti-Színház. A Keleti-Színház bemutatkozási hete várakozáson felül sikerült, a közönség méltányolva a semmi áldozattól vissza nem riadó vezetőség intencióit, sürin látogatja ezt a legmodernebb mozgófényképszínházat s őszinte elismeréssel adózik a pompás felvételekért és az élvezetes előadásért. A színház épületében levő *Magyarország-kávéház* az előadás előtt s utáni idő kellemes eltöltésére mintegy predesztinálva van.

Az orosz politikai viszonyok egyes ottani gyárosokat teljesen tönkretettek, egy másik része pedig kénytelen gyártmányainak egészen új piacot keresni, mely kísérlet nehéz áldozatokkal jár. Csak így magyarázható meg az a hallatlan oltós ár, melyet *Weiler* első bécsi exportháza rendelőknek nyújt. A cég mai hirdetését ajánljuk a hölgyek figyelmébe.

Gyorsírás és gépirásoktatás. A *Stenograf* a *Gabelsberger* magyar-német gyorsíró és gépiróiskola, a közönség körében mutatkozó nagy érdeklődés és a nagy látogatottság következtében kénytelen volt iskolahelyiségeit tetemesen nagyobbitani. Ezért az iskola a *Váci-körut 33. szám alá* költözött. November hó elején új magyar, német gyorsírás, gépirási és kereskedelmi tanfolyamok nyílnak a legelőnyösebb feltételek mellett. A gépirásoktatás teljesen díjtalan.

TÁVIRAT TELEFON

Fölépül a király

Bécs, október 26.

Ma is csupa kedvező hír jött Schönbrunnból. A király állapotában tartós a javulás és a teljes felépülés már nincs megszűnt. Az uralkodó tegnapi éjszakája nagyon jó volt, a köhögési inger csak ritkán zavarta álmát. A reggelt és a délelőttöt munkában töltötte a király. Délben rendes sétáját tette a kastély folyosóján. Mihelyt a hurut egészen elmúlik, a király a szabadban fog sétálni és sétakocsizást is tesz.

Bécs, október 26.

A felség ma egész nap egyetlen egyszer sem köhögött. A hurut ugyan még egyre tart, de oly csekély mérvű, hogy különös orvosi kezelésre sem szorul többé. Ma délután egy óra hosszat sétált a király a kastély kis galériáján, amelynek ablakai ma is nyitva maradtak. Az orvosok remélik, hogy a felség nemsokára már a szabadban is sétálhat. Az uralkodó étvágya olyan kitűnő, hogy a mai naptól fogva dietát sem tart többé. Ma egész nap jó kedvben dolgozott. Este nyolc órakor feküdt le s csakhamar elaludt.

Vérengzés a fogház udvarán.
A fegyenc bosszúja.

Szabadka, október 26.

A szabadkai törvényszék tegnapielőtti ítélezett Vaskó János és Gónya János mélykúti legények bűnügyében, akik egy korcsmai verekezés alkalmával egyik társukat agyonszúrták. A bíróság Vaskót három évi, Gónyát négy évi fegyházra ítélte. A két elítéltet felebezés folytán átszállították a szabadkai törvényszék fogházába. Ma a két legény a fogház udvarán fát vágott, amikor Gónya az éles fejszével hirtelen fejbevágta Vaskót, ki élettelenül esett össze. Az örök azonnal lefogták Gónyát, aki azt mondta, hogy azért követte el tettét, mert Vaskó a tárgyalás során őt bemártotta. Vaskó állapota, miután súlyos agyrázkódást is szenvedett, reménytelen.

Elítélték a branyicskai merénylőket.

Hat évi fegyház.

Déva, október 26.

Ma fejezték be a branyicskai merénylők bűnpörének tárgyalását. A perbeszédnek elhangzása után az esküdtek este hét órakor visszavonultak a verdikt meghozatala céljából. Fél nyolc órakor hirdette ki az esküdtek főnöke, dr. Ventner Henrik az esküdtek verdiktjét, amely szerint mindkét vádlottat bűnösnek mondták ki a gyilkosság kísérletének büntetésében, minek alapján a törvényszék Nedelkovic Mártont és Vandelli Lajost hat-hat évi fegyházra ítélte. A védők jellemiségi panaszt jelentettek be.

Megint vasuti katasztrófa.

Szabadka, október 26.

A Szabadka melletti Kelebia állomáson ma reggel a 970. számú közönséges tehervonat és a 942. számú gyorstehervonat összeütközött. Mindkét vonat Budapest felől jött s a gyors tehervonat Kelebiánál utólérte a közönséges tehervonatot, melyet nem vett észre, mert az utolsó kocsin lévő jelzőlámpa nem égett. Az összeütközés következtében Fenczy György fékezéssel leesett a kocsiról és lábát törte, ezenkívül két vasutas szenvedett könnyebb sérülést. A gyorstehervonat mozdonya megrúgott s a közönséges tehervonat három utolsó kocsija összezúzódott. A délelőtti folyamán a közlekedés átszállással történt, a délutáni folyamán azonban a pályát rendbehozták.

Wölfling második házassága
Megesküdött Ritter Máriával

Zürich, október 26.

A polgármesteri hivatalban ma déli tízenkét órakor kötött házasságot Wölfling Lipót Ritter Máriával. Nagy közönség gyűlt össze az utcán, hogy láthassa a menyasszonyt, aki sápadtan, myrtuskoszorúval a fején, fehér selyemruhában jött az esküvőre Wölflinggel. A második kocsiiban a menyasszony két huga ült. A ceremonia alig tartott tovább tíz percnél. Az új pár az esküvő után a Rivierára utazott.

Az amerikai pénzválság

Newyork, október 26.

A pénzválság még egyre a legnagyobb izgalmában tartja a pénzügyi világot. A betevők újra megrohantak több előkelő pénzintézetet. A Harlem Lairs Bank kihirdette, hogy erre való tekintettel a nagyobb betéthitelezőktől hatvan napi felmondást fog kívánni, kisebb összegeket azonban azonnal kifizet. A bankárok egyesülete a járadéktörszén tizenkétfélmillió dollárnyi kölcsönt vett föl. Az a körülmény, hogy pénzt, habár igen drágán, de lehet szerezni, kedvező befolyással volt a piacok irányzatára. Az árfolyamok ma emelkedtek. A kabinet összes tagjai ma délután újra tanácskozást tartottak, hogy a pénzügyi helyzetet megvitassák.

MŰVÉSZET
SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* **Opera.** Most tartja bevonulását az Opera repertoárjába Szamosi Elza asszony. Csak a minap hallottuk tőle *Toscát*, amelyet Krammer Terézről hódított el s ma máris egy új szerepet, *Mignon*t hallottuk tőle. A változatosság okáért ez Sándor Rózi repertoárjából való. A művész becsülvényét, mint látszik, a mohóság mellékeze megfoszthatná szimpatikus voltától, de új feladatit szép és ifjú tehetsége oly diadalmasan oldja meg, hogy az ember hajlandó elúzni e szépség-hibákat. Mignon pláne nagyon is neki való, ez a finom, gracióz, kacér muzsika, könnyű drámaiságával. Thomas fényes, színes koloritja mind szépen kijött Szamosi asszony előadásában. Philinet Sándor Erzi énekelte szép hatással. A többi szerepet Beck, Hegedüs, Arányi látta el jól.

* **Rabensteini Barsabé.** (Romantikus színmű négy felvonásban. Irta Wildenbruch Ernő, fordította Vértessy Jenő. Ma este először adták a Nemzeti Színházban.) Egy öreg német ceterázását hallgattuk; sarkantyus csizma volt rajta, a mellén pánél és a fején bojtos hálósipka. Így sirja vissza Wildenbruch a középkort, az álmatag várkisasszonyokat, kékszeműket, szőke hajjukban virág; a várurakat, talpig vasban, hollófeke paripa ficánkol alattuk; a mohos falon kiugró erkély, ahol holdfényes éjszakán szerelmes románcok szállnak szerte; a cinteremben szilaj lovagok tivornyáznak, perdül a kocka és hull az arany, az udvaron pedig ácsolják a bitófát és megvillan a hóhér lánca... Hahó! Halihó! Menjétek a pokolba! Így csókolják a vén költők Romantika kisasszony hús ágyékát és korhadtt fantáziájuk újra éled, lobot vet a lelkük a csillogó rongyok közepette. Miért, hogy Németországból éppen ez a kopott aranyujtás kellett a Nemzeti Színháznak, amikor már a fiataloké a világ, azoké, akik vashól és nem vasban vannak. Földszagu, gyilkos igazságokat harsognak az új germánok és a Nemzeti Színház még Wildenbruchnál tart? És ha még a régi stílus volna, de nem az. Nincs benne se szív, se lélek. A közönség ma este csak a színészek játékán melegegett fel és igaz sikere csak a második felvonásnak volt. Márkus Emilia, aki a címszerepet játszotta, tökéletesen beleélté magát a lány fuvolaszóba; az ő kedvéért érdemes megnézni a darabot. Érdekes és férfias volt *Odry*, aki ma legtöbbet ígér és legtöbbet vált be ebbe az összevissza ensembledbe; *Jászai* otthon volt, mint mondani szokták, egy német anya nem bő szerepében ragyogtatta művészetét. Len-

key Hedvig se volt rossz és Szacsvey határozottan jó. Kisebbs szerepekben kitűnő Ivánfi és Pethes. A rendezés meglepő, a kiállítás és a kosztümök ragyogók.

* **Raszkolnikov.** A leggondosabb előkészületek után kedden este mutatja be a Népszínház-Vigopera első drámai újdonságát, amely *Moly* Tamás és *Vajda* László átdolgozásában, *Dosztajevszky* híres regényét, a *Raszkolnikov*ot viszi a színpadra. A darab teljesen készen várja keddi első előadását, amelyet szerdán és szombaton megismétel a színház. A főpróba hétfőn délelőtt lesz és a főszerepekben *Csortos*, *Forgács* Rózi, *Mészáros* Giza, *Bátori* Gizella, *Marosi* Adél, *Horváth* Jenő, *Nagy* Gyula, *Virágh* Jenő, *Bezerédy* Ödön, *Kürthy* József, *Dobi* Ferenc, dr. *Hevesi* Sándor főrendező vezetése alatt a legnagyobb buzgalommal készültek feladataikra. Jegyek a keddi premierre, valamint a műsorra tűzött összes e heti előadásokra már most váltathatók.

* **Uj művészegyesület.** Egy csapat kiváló festőművész új egyesületet alakított ezzel a címmel: Magyar Naturalisták és Impresszionisták Köre. Az intéző-bizottság tagjai: *Szinnyey-Merse* Pál, *Ferenzi* Károly és *Rippl-Rónai* József. Első kiállításukat januárban rendezik a Nemzeti Szalon helyiségében.

* **Királyszínház.** A Királyszínház e heti műsorát az esti előadásokon a *Vig özeveg* foglalja el *Fedák* Sárival a címszerepben. Két délutáni előadás a *Molnár és gyermeke* kerül színpadra. Vasárnap délután *Bárdi* Gabi lép fel a *Vig özeveg*ben. A személyzet már teljesen elkészült *Veró* György *Falusi Madonnájával*, amelynek első előadása a jövő héten lesz.

* **A Városligeti Színházban** vasárnap két érdekes, népies, félélyáru előadás lesz. Délután fél négy órakor félhelyárakkal a *piros bugyellárás* és este 7 órakor ugyancsak félhelyárakkal *Katoná* József *Bánk bánja* kerül színpadra.

* **A kolozsvári színház.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatójává további hat évre a színház jelenlegi igazgatóját *Janovics Jenő* doktort nevezte ki. Megnyugvással fogadjuk e hírt, mert gróf *Apponyi* nagy előszeretettel nevezte ki színházdirektoroknak kedvenc muzsikussait, ami a kolozsvári színházra végzetes lett volna. *Janovics* Jenő dr. nevéhez fűződnek ennek a színháznak újabb nagy sikerei és bizonyára egész Erdély színházlátogató közönsége örülni fog, hogy a kolozsvári Nemzeti Színházat az ő hozzáértő kezeiben tudja. A kolozsvári direktor rendkívül intelligens, modern, bátor és szerencsés ember. Újabb kinevezése nemcsak neki, hanem Kolozsvárnak is nyereség.

* **A Budapesti Cabaret-Színház új műsora.** A Budapesti Cabaret-Színház, melynek Teréz-körúti elegáns helyiségébe az októberi kitűnő műsor is igen nagy közönséget vonzott, hétfőn, október 28-án teljesen új, novemberi műsorát mutatja be, mely aztán minden este előadásra kerül. Egy sereg új cabaret-számot kívül, melyeknek legkiválóbbjait *László* Rózi, *Ferenzy* Károly és a most szerződöttet *Mlle. Marguerite Chabauty* adják elő, az új műsorban legnagyobb sikerre számíthat két új kis bohózat: „A cupringer” és „A hurcolkodás”, valamint egy öt jelenetből álló színházi paródia, melynek „Egy válópör története” a címe. A legérdekesebb száma az új műsornak azonban egy aktuális, szövegében estéről-estére változó jelenet, melynek állandó címe: „A vajda az Abbaziában” *Nagy* Endre, a conferencier, egy „art d'étre jolies” című illusztrált előadással lép a közönség elé.

* **Színházi műsorok.** *Vigszínház.* Hétfő: Az ingovány. Kedd: *Josef* kisasszony, a feleségem. Szerda: Az ingovány. Csütörtök: Nincs elváromni valója? Péntek d. u. *Oeskey* brigadéros, este: Az ingovány. Szombat: *Josef* kisasszony, a feleségem. Vasárnap d. u. *Diákélet*, este: Az ingovány.

Népszínház-Vigopera. Hétfő: *Denevér*. Kedd, szerda: *Raszkolnikov*. Csütörtök d. u.: *A molnár és gyermeke*, este: *a Denevér*. Péntek d. u.: *A molnár és gyermeke*, este: *Carmen*. Szombat d. u. *A molnár és gyermeke*, este: *Raszkolnikov*. Vasárnap d. u. *A Sárka Dominó*, este: *a Denevér*.

Királyszínház. Hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön: *A vig özeveg*. Pénteken d. u. *A molnár és gyermeke*, este: *A vig özeveg*. Szombaton d. u. *A molnár és gyermeke*, este: *A vig özeveg*. Vasárnap d. u. és este: *A vig özeveg*.

Magyar Színház. Hétfőn: *A Gyurkovics lányok*. Kedden, szerdán, csütörtökön: *Dorian Gray*. Pénteken d. u. *Ejjeli szállás*, este: *A harang*. Szombaton: *Kerülőt* (először.) Vasárnap d. u. *A molnár és gyermeke*, este: *Kerülőt*.

Nemzeti Színház. Hétfőn: *Rabenstein Bersabé*. Kedden: *Kamélias hölgy*. Szerdán: *A nászinduló*. Csütörtökön d. u. *Egy szegény ifju története*, este: *Rabenstein Bersabé*. Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *A hálás utókor*. Vasárnap d. u. *Miss Hobbs*, este: *Rabenstein Bersabé*.

Magy. kir. Operaház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedd: *Lakmé*. Szerdán: *Tosca*. Csütörtökön: *Zsidónő*. Pénteken: *Pillangó kisasszony*. Szombaton: *Aida*. Vasárnap: *Rigoletto*, *Táncgyuleg*.

A zombori bankszédelgés

Vinkovcén is csaltak

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Zágráb, október 26.

A HIR nagy feltűnést keltő közlései nyomán a zágrábi *Novosti* Vukovárra táviratozott, hogy a legidősebb *Herczog* testvérnek szélhámosságait és eltűnése körülményeit megtudja. Vukovárról azt jelentették, hogy *Herczog* Alajos bankhivatalnok az utóbbi időkben Vinkovcén tartózkodott és ott követte el a szédelgéseket. A HIR munkatársát Vinkovcéről most értesítik, hogy *Herczog* Alajos *tíz ezer korona erejéig* károsította meg a vinkovcei leszámítolóbankot és a hitelbankot. *Herczogot*, aki a zombori rablóbank vezetőivel állandó összeköttetésben állott, most váltóhamisítás és csalás miatt mindenfelé kutatják Horvátországban, bár valószínű, hogy testvéreivel együtt ő is Amerikába szökött. *Herczog* Alajos bűnös manipulációi szenzációsan hatottak Zágrábban is, ahol előkelő pénzügyi körökben előnyösen ismerték.

Zomborban másról sem beszélnek most, mint *Herczog* Ferenc és *Izidor* tüneményes skálajú bankarzárdalkodásairól, a szédületesen változatos csalásokról és a zseniálisan kiesztelt váltópanamákról. A HIR tudósítását nem tudják megerőltetni az ilyen alkalmakkor szokás szerint felbukkanó apró cáfolatok. Azt, hogy *Herczogék* száz- és százezrekkel nyom nélkül eltűntek, hátuk mögött tönkretett existenciák légióját hagyva, nem képes semmiféle magánynyilatkozat meg nem történni tenni. Mind a mellett készséggel teszünk eleget *Spitzer* Márk zombori bankár kérésének, mikor kijelentjük, hogy őt a *Herczog*-bank szédelgése nem rántották veszteségekbe. A *Foncière* biztosító-társaság pedig azt írja nekünk levélben, hogy a zombori *Herczog* Testvéreknél fedezetlenül maradt követelésük nem jelentékeny és az elsikkasztott összeg a cég óvadékában bőséges fedezetet nyer.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberculózis — I. II. szakában), vérkőpést, tüdőgyulladást, kitűnő eredménnyel gyógyíthatnak új gyógymóddal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA
tüdőbajok rendelőintézte — inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályozza a

KRISTÁLY-forrás

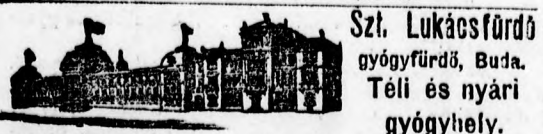
szénsavval telt ásványvíze. Legtisztább és leg-egészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállítástól árjegyzést és címezzé:

Szt. Lukácsfürdő Kútállaja, Budapest-Buda.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magaselőlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek
Legnagyobb butorszállítási költőztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közelgő, nyaralókba való butorszállításra jutó ártávos ár mellett szolgáltatást

Szt. Lukácsfürdő
gyógyfürdő, Buda.
Téli és nyári
gyógyhely.

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. — Olcsó és gondos pensió. — Csusz-, kőszvény-, ideg-bőrbajok ellen. Lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

FORRONGÁS a tüdővész séruma miatt!

A szentendrei betegek követelik, hogy továbbra is a Wettenstein-féle sérummal gyógyítsák őket. Nagy az ijedség az orvosok között. Ujabb nyilatkozat

Fegyelmi egy doktor ellen

Nines nagyobb szenzáció ma Magyarországon a tüdővész legújabb gyógymódjánál. Először ugyan próbálták megcáfolni a HIR jelentését, de nem sikerült. Azután próbálták diszkreditálni a dr. Weisz Ármin szanatoriumi vezető orvos referátumát, ez sem sikerült. Megszólt az orvosok lelkiismerete és azok, akiket Wettenstein beavatott stádiumai eredményébe, nem is késtek nyilvánosságra hozni észleleteiket. Ezek hatása alatt több budapesti orvos fölkereste a mai nap folyamán Wettensteint, hogy meggyőződjenek személyesen preparátumairól. Száz és száz felvétellel demonstrálta aztán Wettenstein a Koch-féle bacillusok pusztulását.

Még egy nyilatkozat

Dr. Herbst József fővárosi orvos egyike volt azoknak, aki mikor Wettenstein közölte vele kísérleteit, a legnagyobb bizalmatlansággal tárgyalt vele s általában huzódott a gyanusnak látszó kísérletezésektől. Egy nap azonban olyasmi történt, ami közönyösségéből kimozdította. Megjelent Kertész-utca 20. számú lakásán Wettenstein és így szólt hozzá:

— Uram! Engem mindenki bolondnak, vagy szédelgőnek tart. Mivel adok a véleményére, mielőtt ön is elítélne, nézze meg a preparátumaimat.

Azzal asztalára helyezett több dobozt, melyek sok százra menő bakterológiai felvételeket tartalmaztak. Dr. Herbst órák hosszáig vizsgálta a felvételeket, másnap újra folytatta s végül kijelentette, hogy ha a felvételek csakugyan tüdőbetegek köpetéből készültek, egyszerűen szenzációs eredményeknek minősíthetők. A HIR tudósítója felkereste különben Herbst dr.-t lakásán és megkérdezte tapasztalatait felől. Herbst József így felelt:

— Huzamos időn át nem akartam hitelt adni Wettenstein állításainak. Preparátumai azonban bámulatba ejtettek. Később pár súlyos betegemet küldtem hozzá s azt tapasztaltam, hogy Wettenstein szere segített rajtuk. Ezeket személyesen konstatáltam. Ugyanilyen eredményekről értesítettek azonban más kollégáim is, úgy hogy nézetem szerint egyébről most már nem lehet szó, minthogy a kísérletezéseket klinikákon és kórházakban is folytatni kell.

Forronganak a betegek

A szentendrei szanatoriumban, mióta Wettenstein abbahagyta az oltásokat, a betegek között nagy nyugtalanság észlelhető. A jobbara szegény, munkásosztályból kikerülő betegek ugyanis nagy bizalommal voltak Wettenstein iránt, mikor hatásos gyógymódjáról meggyőződtek. Dr. Weisz Ármin és Wettenstein közel négy hónapon át végezték az oltásokat s miként az Orvosi Ujság referatuma bizonyította, a kísérletek komoly sikerrel jártak. A betegek most azt követelik, hogy folytassák tovább az oltásokat, különben otthagyják a kórházat és privátim gyógyítatják magukat.

Gyógyítanak a sérummal

Jó forrásból arról értesülünk, hogy a szentendrei szanatoriumban az oltások nemso-kára újra megkezdődnek. Nagyon helyes és időszerű ez az elhatározás. Végtére, ha objektív eredményeket akarnak látni, három és fél hónap multával nem szabad a kísérleteket beszüntetni. Maga Friedrich Vilmos tanár volt az, aki Wet-

tensteint vendégül látta szanatoriumában, ugyanő intézkedik majd az iránt is, hogy az oltások rövid időn belül újra megkezdődjenek. Kíváncsossá teszi ezt az intézkedést a betegek nyugalmának biztosítása is, akik három nap óta nélkülözik a Wettenstein-féle oltásokat.

Fegyelmi vizsgálat

Egyik szereplője a tüdővész körül most folyó szenzációknak dr. Weisz Ármin, a szentendrei szanatorium vezető orvosa. Tizennégy év óta működik az intézetben, lelkiismeretes, képzet ember és a betegek rajongással szeretik. Mikor négyhónapi kísérletezés után tapasztalta a betegek feltűnő javulását, a kórosetek szakszerű ismertetésével cikket irt az Orvosi Ujságba, mely csütörtökön reggel meg is jelent. Nem is az volt tulajdonképpen a baj, hogy egy ilyen természetű cikk egy komoly orvosi szaklapban megjelenik, hanem az, hogy a HIR tudomást szerzett a cikk megjelenéséről és a szentendrei szanatoriumban végzett kísérleteket azok eredményeivel együtt a nagy nyilvánosság tudomására hozta. Ha elkerüli a HIR figyelmét ez a cikk, egyszerűen napirendre tértek volna felette, utóvégre történt ilyesmi más-kor is. A HIR tudósításai révén azonban nyilvánossá vált az ügy s az első pillanatban nagy megdöbbenést keltett. Nem lett volna szabad ilyen korán a kísérletekkel előállani, mondták az intézet vezetői s e miatt dr. Weisz Ármin ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak. Weisz doktor tehát fegyelmi alatt van, ez a tüdővész-szenzáció legújabb fejleménye. Szerencsére azonban nem élünk a középkorban.

Ez nyugtat meg abban a reményünkben, hogy a fegyelmi, ahogy jött, éppen olyan simán el is fog intéződni. Ha a Wettenstein doktor studiumai a további objektív vizsgálatok során is beigazolást nyernek, akkor Weisz Ármin nem fegyelmi vizsgálatot, hanem kitüntetést érdemel, mert volt bátorsága és lelkiismeretessége hozzá, hogy egy nagyjelentőségű törekvése felhívja az orvosi közönség figyelmét.

A KÖZÖNSÉG IRÁSAI

Három fillér miatt

Tegnap éjjel családom egyik tagja hirtelen rosszul lett. Az orvos morfin-cseppeket rendelt. A receptelt *Harmos* Gyula István-ut 10. szám alatti gyógyszerárúháza siettem, ahol azt elkészíttettem. Mikor a fizetésre került a sor, kitűnt, hogy nincs nálam elegendő pénz: tizenny fillér hiányzott a recept árából. Az inspekción segéd, *Bock* nevű, durván rém támadt és nem akarta kiadni az orvosságot. Kérleltem, könyörgtem neki, hivatkoztam arra, hogy egy súlyos betegről van szó, akinek az élete vesztélyben forog. Mindez hasztalan volt. Azt válaszolta, hogy nem törődik vele, nem hitelez egy fillért sem. Kinos helyzetemben ismét könyörgésre fogtam a dolgot. Közben találtam zsebemben még egy pár fillért. Most már csak három fillér hiányzott. *Bock* ur azonban hajthatatlan maradt. Félóra hosszat kellett kérlelnem, amíg kiadta az orvosságot azzal a feltétellel, hogy a három fillért korán reggel elhozzom neki. Az esethez nincs több mondani valóm.

Tisztelettel:

H. B.

Az Erzsébet-körsüti fürdő

A minap egy barátommal az Erzsébet-körsüti fürdő uszodájába mentem. Miután a víz nagyon alacsony hőmérsékletű volt, a vízben nem időzhettem tovább tíz percnél. Barátom azonban benmaradt még és én elhatároztam, hogy megvárom. Várakozás közben rámrivallt a fürdőszolga, hogy vagy menjek a vízbe, vagy menjek haza, mert nem fürdő embernek az uszodában nem szabad tartózkodni. Nem akartam a szolgálval vitába keveredni és szó nélkül kifelé indultam. Erre a fürdőszolga utánam kiáltotta, hogy szentelen és bolond vagyok. A gorbomaságra azzal feleltem, hogy följelentem a fürdő igazgatóságánál, mire ő egykedvűen így szólt:

— Oda ugyan mehet, én azt teszem itt, amit akarok. Ha kedvem van, ki is tilthatom a fürdőből.

Erre a pénztárhoz mentem, hogy panaszkönyvbé írjam a dolgot, de ott kijelentették, hogy a panaszkönyv el van zárva. Mikor pedig az igazgatót követeltem, kijelentették, hogy az igazgató ur nincs ide-haza. Nem kérdezősködtem tovább. Hazamentem és megírtam panaszomat a HIR-nek.

Angol Tivadar.

Kis képeskönyv

I.

— Ez Harden Miksa, aki teleplezi Moltke grófot.

II.

— Akármilyen kecsesen és pikánsan mozog ez a szép táncosnő, semmi hatást nem tesz a német gárdatisztekre...

III.

— Ezek, szegények, elkésték a tüdővész szérumának a feltalálásától

IV.

— Ez az az utolsó óra, amely Luegernek ütött —

V.

Ez viszont azt illusztrálja, hogy keresztet vetettünk minden nemzeti követelésünkre...

VI.

Egy szegény pincér a függetlenségi pártkörből, aki érzi, hogy ma holnap nem lesz kinek pikkolót vinnie.

x **Az álom.** Nincs edesebb lelkiállapot, mint az igazi, édes álom, mikor az illúzió és a fantázia szabadon csapong, miként a lepke száll virágról-virágra. Készszeresen kellemetlen tehát, ha rendkívüli eset alkalmával, elutazás stb. fel kell korán kelni. Ilyenkor egész éjjel idegesen fekszünk, a feletti félelmünkben, hogy elkéstünk. Ez esetben nagyon jó szolgálatot tesz egy jó ébresztő óra, melyet Schönwald Imre, pécsi órák szállít, mert egész éjjelünket nyugodtan tartja a kezében, és az ébredés pillanatában ébreszt.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyogyereje, s e mellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb nyomnak sem okoz nehézségeket

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük ügyelme venni.

Roskadoznak a villamosok alkalmazottai

Mélyen szomorú levél érkezett A HIR-hez. Szórvászóra közreadjuk, ahogy egy szegény villamos kocsivezető leírta. A dus villamos társaságok agyongázolják alkalmazottaikat!

A levél, amely egyszerű szóval sok ezer ember vérző sebére rántja le a kötést, megindító és egyben megdöbbentő. A villamos-társaságok alkalmazottai úgy látszik a legnagyobb titokban újra munkafelmondásra készülnek, mert csak ez az egyetlen fegyver a kapzsi és lelketlen részvényesek és direktoraik kegyetlenségével szemben. A levél, András József derék kocsivezető írása, így hangzik:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Alóírott alázattal kérem, hogy lapjában kegyeskedjék alábbi soraimnak helyet adni:

A villamos vasutasok helyzete.

Egy éve, hogy a villamos vasutasok helyzetük javítása végett bérharcba léptek. A bérharcot a kormány rendőr és katonaszuronyal igyekezett hamarosan elfojtani. És azóta a villamos vasutasok helyzete mísem javult, sőt ellenkezőleg, a drágaság emelkedett és a társaságok a helyett, hogy alkalmazottaikra segítettek volna, több szolgálatot róttak rájuk, úgy hogy szinte roskadoznak alatta és a terhes szolgálat után husz-huszonöt napra kapnak egy szabadnapot és családjuk éheznek. Ezért a forgalmi irodák kilincseit folyton leszerelő alkalmazottak adják egymásnak kézzel-kézre. Tagadhatatlan, hogy a villamos vasutasok testi- és léleklő munkát végeznek, dolgoz méh módjára kora reggeltől késő estig gyűjtik össze a hat és tíz krajcárokat, amelyen a részvényesek nagy élvezettel osztokodnak és nem jut eszükbe, hogy a nehéz megélhetés mellett alkalmazottaiknak juttassanak belőle. Sőt azt kívánják, hogy ezer élet- és vagyónbiztonság felett örökölve, a mai nehéz megélhetés viszonyai közt két korona negyven fillért tovább vezessék kocsijaikat. Ez teljes lehetetlenség, mert még az utcseprők is többet kapnak. Dehát hol a székesfővárosi tanács? Hol a kormány? Hol vannak a népképviselők? Akiknek érdekükben áll, hogy e bajokon segítsenek, miért nem vizsgálják át, miért a nagy változás, miért szerelt fel ez évben is nyolcszáz ember villamosnak, miért szerelt le ezideig ugyanaz

évből ezer csak a B. K. V. T.-nál. Vagy csak sztrájk törvényt tudnak hozni? Az nem segít a bajon. Megmutatják a legközelebbi napok, amikor, sajnos, Budapest utazóközönsége ismét ki lesz téve a kellemetlen helyzetnek! De feleljen érte Budapest székesfőváros tanácsa és a kormány, akiknek volt idejük egy év alatt intézkedni, hogy az elmúltak meg ne ismétlődjenek. E kérésem mellett maradtam tisztelettel

András József kocsivezető családos ember.

Készséggel adtuk közre András József kocsivezető és családos ember fájdalmas irását, bár csak segítene a kizsárolt, szerencsétlen villamosok sorsán. Sajnos, nincs sok reményünk, a villamosok részvényesei, a rideg, lelketlen igazgatók még a bőrét is lehuznák sovány testéről az andrás józsef kocsivezető, családos embereknek.

A nagyságos földbirtokos ur!

Négyszáztizennyolc korona évi bért fizet a cseledjének. Annak is levonja egy részét. A zugolódó cseledet elcsapja. Az asszony panasza jött A HIR-hez

Szegény, nyomoruságban tengődő mezei cseled felesége állított ma be A Hírhez. Egy kis papírlapot szorongatott a kezében, arra volt fölírva, milyen kapzsi számadással bocsájtotta el az urát: Mega Márton Beretvás János nagyságos ur, az albert-irsái uraság.

— Irsáról jöttem föl — mondta. — Jó emberek küldtek A Hírhez, hogy igazságot keressék.

— Ki ellen keresi az igazságot?

— A Beretvás János nagyságos ur ellen. De nagyságosnak tessék írni — szölt aggodással — mert csak úgy tiszteli mindenki és még baj lehet belőle. Az uram — panaszkodott az asszony — újfókor szegődött be az urasághoz. „Svájcros” volt, a tehenekre viselt gondot. Augustus tizenkilencedikén azonban huszonegy napos fegyvergyakorlatra kellett bevonulnia Pestre a honvédekhez és mivel valami szolgálati baleset révén még vagy két hónapra ott fogták, az uraság elbocsájtotta. Néhány koronát fizetett ki nekem a nagyságos ur, a többi járandóságot levonta. Azt is, amiért megszolgált. A nekünk használatba adott kukorica föld egész termését visszatartotta, pedig ennek a földnek még a munkáltatási bérét is mi fizetjük. A fegyvergyakorlat huszonegy napjára napi 40 krajcárt vont le, pedig ez a törvény szerint nem jár. A többi napokra napi nyolcvan krajcárt számított és azt is levonta. Néhány koronával bocsájtott el. Az uram még a katonáknál van, de nekem se kenyerem, se hajlékom. Így bánt el velünk az uraság.

Elmondta ezután az asszony, hogy az urának pénzben és természetben járandóságokban évi 418 korona bére volt. Ezenfelül egy sötét, levegőtelen lyuk, amit ingyenes lakásnak neveztek. Az uraság megengedte a baromfitartást, de úgy, hogy be kellett szállítani belőle a tizedet.

— Sanyaru ott a szegény ember sorsa — beszélte Mega Mártonné. — Vagy negyven cseled van, valamennyi elégületlen, nyomorult sorban. A napszám hihetetlenül kicsi. Nyáron se több férfinak nyolcvan krajcárnál, asszonynak negyvenötven krajcárnál. Igazságról, méltányosságról beszélni sem lehet.

Ilyen sötét képet festett a panaszkodó asszony arról a szánandó helyzetről, amiben a cse-

Legolcsóbb hirdetési mód!

Nem kell a kiadóhivatalba fáradni, mert minden dohánytőzsdében kapható.

A NAP Apróhirdetési
A HIR levelezőlapja

A hirdetés a levelező-lap beérkezése napján jelenik meg.

ÉRVÉNYES
10 szóig.
Ára csak
20 fillér

lédek selymöknek az irthai birtokon. Beretvás nagyságos urnak van ott vagy háromezer hold földje, de a cselédjei nem látnak ennek a tengernyi jövedelméből semmit, csak a nyomorúságot. A Beretvás Jánosok pedig nagyon sokan vannak. Széles Magyarországon rettenetes sorban nyomorognak a mezőgazdasági munkások. Hozzájuk még nem ért el a korszellem, ők még ott éheznek, fagyoskodnak a „patriarkalizmus“ tüzhelyének „melegénél.“ Panasza is csak akkor mennek, ha már — elcsapták őket és hajléktalanok lettek. Rengeteg sok keserűség lakik ezekben a századoknak, talán millióknak a lelkében. Ha ez egyszer tüzet fog, felgyújtja korhadó épületét annak a társadalomnak, amely nem elég bátor és erős, hogy megsemmisítse a jobbság maradványait.

TÖRVÉNY ELŐTT

A Hajdu-Lengyel ügy

Az ügyészség vádirata

A budapesti büntetőtörvényszéken Szepessy bíró tanácsa hétfő délelőtt fogja tárgyalni Hajdu Gyula és dr. Lengyel Zoltán ügyét. A nagy hűhóval megindított pörös eljárás, mintha csak elensúlyozni akarta volna a Polónyi buklató Lengyel Zoltán politikai sikerét; olyan *hévvel és olyan elkeseredetten* még közzé nem harcolt, mint ebben a lehetetlen ügyben. Binügyet akart kovácsolni ebből a tisztán politikai eseményből s Lányi-féle elméletre valló fogással eleinte lopás címén próbálta képviselni a vádat. Erről a téves állásponttól azonban eltérítette az ügyészt a vádtanács, amely utasította a vizsgálóbíró, hogy puszta hivatali titok megsértése miatt indítsa meg a vizsgálatot. Az ügyészség merev állásfoglalása csak egyetlen embernek szerzett örömet és ez a valaki a bukott igazságügyminiszter — Polónyi Géza volt, aki hallgatagon azt hitte, hogy most már könnyen halászhat a zavarosban. Azt hitte, hogy most már elterelődik az ő esetéről a közügyelem.

Az ügyészség vádiratát itt adjuk közre. Főléseges részét kihagytuk, ami érdekes benne, az így szól:

A hivatali titok megsértésének vétsége miatt Hajdu Gyula és Lengyel Zoltán dr. ellen teljesített vizsgálat iratait a következő

vádirat

benyújtásával küldöm át:

I. Hajdu Gyula harminckétféves fegyvelmivel hivatalvesztésre ítélt állami számvevőségi irodatisztet, nyugalmazott esendőrhadnagyot a B. T. K. 479. szakaszába ütköző hivatali titok megsértésének vétsége címén azzal vádolom, hogy mint a számvevőségeknek volt irodatisztje hivatalos minőségében kezéhez jött több ügyiratot, különösen pedig a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 7758/eln. számú ügyiratát, továbbá a m. kir. állami számvevőséknél 5574/907, 5575/907, 5576/907 számok alatt iktatott és két melléklettel ellátott ügyiratokat tudva, hogy tartalmuk hivatali titok képez *egy az állam, mint az azokban az ügyiratokban érdekelt magánosok kárára Lengyel Zoltán dr.-val közölte, sőt azok lefénnyképezéséhez is hozzájárult.*

II. Lengyel Zoltán dr. harminchároméves, budapesti lakos ügyvédet és országgyűlési képviselőt pedig a B. T. K. 479. szakaszába ütköző hivatali titok megsértésének vétségében a B. T. K. 69. szakaszának 2. pontja szerint való *bűnszegédi bűnrészesség* címén azzal vádolom, hogy Hajdu Gyula terhére rótt hivatali titok megsértése vétségének elkövetését a Hajdu Gyula tervének jóváhagyásában, a hozzá intézett és ügyiratok szerzésére vonatkozó egyenes fölhívásokban, egyes ügyek irataira való különös figyelemzetésben nyilvánuló biztatással, buzdítással és irányítással szándékosan előmozdította.

Indokok:

Hajdu Gyula m. kir. állami számvevőségi irodatiszt, aki hivatali állásától ebből az ügyből kifolyólag időközben fegyvelmi ítélettel megfosztott, helyettese a Lengyel Zoltán dr. által folytatott hírlapi támadásokat, folyó évi február hónap 7-ik napján megjelent Lengyel Zoltán dr. országgyűlési képviselő lakásán s figyelemzetette, hogy a hírlapi támadások

tárgyát képező ügyekre, de különösen a napilapoknak a kormánytól kapott átalányaira vonatkozó tökéletes képet úgy szerezhetne, ha eljönne az állami számvevőséghez, s az elnök engedelmével az ottani ügyiratokat megtekinthetné. Ezekre az ügyiratokra vonatkozó adatokat Hajdu Gyula már előre *hijegyzte s átadta* Lengyel Zoltánnak. Lengyel Zoltán, aki első látásra nem bízott még az önzetlenségét különben erősen hangoztató Hajdu Gyulában, arra *hívta föl*, hogy ne számokat, adatokat, hanem az ugynevezett panamákra vonatkozó ügyiratokat hozzon és szerezze meg neki különösen az összes lapok szubvenciójára vonatkozó kimutatást. Ezt a tapasztalt bizalmatlanság által még jobban fölserkentett Hajdu egyelőre nem volt ugyan képes megszerezni, de készsége jeléül — amint az a Hajdu Gyula ellen lefolytatott fegyvelmi eljárás irataiból kitűnik — több kezelése alatt volt hírlapi szubvenciókra és más ügyekre vonatkozó hivatali iratot elhozott Lengyel Zoltánhoz, aki azokat betekintés, lemásolás után neki visszaadta. Különös jelentőségre emelkedett a következő eset: Folyó évi február hónap 8-ik napján Hajdu Gyula a kezelése alatt lévő iratából kiemelte a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 1906. évi november hónap 2-án 7758/eln. szám alatt kelt és az „Egyetértés“ napilap 25.000 korona hirdetési átalányára vonatkozó ügyiratát és szokott módon elvitte Lengyel Zoltán dr.-hoz, aki aki az aktát céljaira annyira nagyszerűnek találta, hogy arra kérte Hajdu Gyulát, engedje meg ennek az ügyiratnak lefénnyképezését. Hajdu Gyula ezt ekkor *nem engedte meg* és az ügyiratot betekintés után *visszavette, mert akkor még tartott a kellemetlenségektől.*

Mily foku és eredményű érintkezés volt a terheltek között a következő napokban, azt a vizsgálat sem *tisztázta egészen*, az azonban tény, hogy Lengyel Zoltán február hónap 11-ik napján délután megjelent a már február hónap 9-ik napján értesített Erdélyi Mór fényképező üzletében és magával hozta a m. kir. állami számvevőségnél utóbb, vagyis február hónap 12-ik napján 5574, 5575, 5576 (két melléklettel) szám alatti iktatott három darab ügyiratot, a melyeket nyomban lefénnyképeztetett s azután az eredeti okiratokat visszavitte s még aznap Hajdu Gyulának visszaadta.

Hajdu Gyula ezekhez az iratokhoz úgy jutott, hogy az elnöki hivatal szolgálja azokat iktatás végett február hónap 11-ikén 2 óra után hozta le a kezelési hivatalba. Hajdu Gyula, bár az iktatás *nem volt rábízva*, az iratokat *kiecsesítésből* megnézte s midőn azt látta, hogy Lengyel Zoltánnak ezekre van szüksége, a kezelőhivatalból nyomban elvitte és Lengyelnek adta át azokat, s csak másnap, azaz február hónap 12-ik napján tette vissza az iktató: Vörös Lajos irodatiszt asztalára. Február hónap 12-ik napján ezenfelül arra is elhatározta magát Hajdu Gyula, hogy Lengyel Zoltán ama buzdításának is eleget tesz, hogy a már egyszer hozzávitte, de visszahozott 7758/1906. számú (Egyetértésre vonatkozó) ügyiratot is átadja lefénnyképezés végett. Lengyel Zoltán azután február hónap 12-ik napján délután, amikor a fentemlített három ügyirat kész fényképmásolatait és lemezeit átvette, a 7758/1906. számú ügyiratot lefénnyképeztetette, s még aznap este felé Hajdu Gyulának visszaadta. Az ügy aznap kipattant s ezt az utóbbi ügyiratot a nyomozó hatóság még Hajdu Gyula kabátja zsebében találta.

Megállapítható, hogy az iratok hivatali minőségben kerültek Hajdu Gyula kezébe. Nem lehet kétséges az sem, hogy ezeknek az iratoknak a tartalma Hajdu Gyulára nézve *hivatali titok volt*, amelyet megőrizni őt esküje kötelezte. Ezt az iratok természetét, tartalma, rendeltetését, a *Korvándyás benső ténnyekre való vonatkozása kétségtelenné teszi.*

Végül az ártalom jogi elemét véve, nem lehet vita tárgya, hogy az ügyiratok titkának elárulása *egy az állam politikai nyugalmának, mint az érdekelt magánosoknak ártalmára volt, amint hogy a terheltek nem is tagadják*, hogy az ügyiratok tárgya iránt *érdekelteknek a legalaposabban ártani akartak.*

A pör szenzációsan ígérkezik. Hivatkozás történik *Kossuth Ferenc*re is, aki az ügyészi vádirattal szemben, a *Ház* nyílt ülésén kijelentette, hogy az aktákban nem voltak titkok. A tárgyaláson Lengyel Zoltán dr. *Vázsonyi Vilmos*, Hajdu dr. *Kemény Miklós* képviseli.

A posta tolvaja. *Jakab Miklós* postakocsi amikor *Micsinai Mihály* esetét tavaly a lapokban olvasta, elhatározta, hogy meglopja ő is a postát, de ügyesebb lesz, mint Micsinai. Szeptember 12-én a szabadság-téri postahivatal előtt közibé vágott a lovaknak és elhajította a postakocsit a budai oldalra. Itt feltörte a vaskocsit és ellopott *negyvennégyezer-kétszázharminchélt* koronát. Azonban neki sem kedvezett a szerenese. A kelenföldi pályaudvar vártermében néhány órára a lopás után letartóztatott s pár korona híján az egész pénzt megtalálták nála. *Jakab* ügyében ma ítélezett *Madarassy* bíró tanácsa. A beismerésben levő vádlottat elítélte a bíróság *két és felévi fegyházra és husz korona pénzbüntetésre.*

A szenátor felesége. Evekkel ezelőtt a nyomorúság Amerikába sodorta *Brack Zsuzsa* varrónőt, ahol elég jólment a dolga. Az idén itthon Budapesten meghalt az édesanyja s a varrónő, mivel némi hagyaték is várt rá, a legelső hajójával hazajött. New Yorkban azonban elfelejtett munkájával leszámolni *Cambell Wolf* szenátor feleségének, aki ezért sikkasztás miatt feljelentette. A newyorki rendőrség távirati megkeresése folytán *Brack Zsuzsát* Triesztben letartóztatták s fedezet alatt Budapestre hozták. A fogoly nő érdekében a védő *Bródy Ernő* orsz. képviselő levelet írt a szenátornak, akit úgy meghagyott a dolog, hogy átjött a tengeren s Budapesten személyesen vonta vissza a lány ellen emelt panaszát. Miután hivatalból üldözendő cselekményről volt szó, ma tárgyalta az esetet a vádtanács, amely dr. *Bródy Ernő* kérelmére a büntetőjársárbíróhoz utasította az ügyet. *Brack Zsuzsa* dr. *Kovács Jenő* ügyvédet kérte föl védőjéül.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

Kockázat kizárva! Nem tetszőről a pénz visszaadatik vagy a tárgy kicseréltetik!

Csak szabályozott, kipróbált pontos járásu órákat szállítok.

Órákért 10 évi Jótállás.

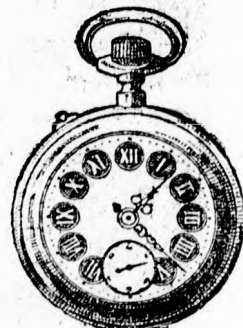
Megrendelést legelőszertibb a postautalványon elküldeni.

Természetbelinek fele

„Diadal“

nikkel ANKER-óra köveken járó szerkezettel, színes számok és emállapít, igen erős és pontos óra

7 korona.

Schönwald Imre

magyar órásmester, ékszergyáros PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve. 3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet.

KÖZGAZDASÁG

Szesz. Finomított szesz adózva 165—170, Finomított szesz adózatlan 66—71, Nyers szesz adózva 163—166, Nyers szesz adózatlan 64—67, Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegterítéssel 53—55 korona ab Kecskemét.

A budapesti gabonatózsde

I. Hészáru-üzlet

Rozs 5 fillérrel esőkent. Zab esendes. Tengeri 10 fillérrel olecsóbb. Árpa esendes. 10 fillérrel olecsóbb áron elkelt 9000 métermáza buza.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79.2 k. 24.80 K., 150 mm. 77.5 k. 24.50 K., 400 mm. 77.5 k. 24.50 K., 100 mm. 77 k. 24.10 K., 200 mm. 76.5 k. 24.35 K., 100 mm. 76.5 k. 24.30 K., 100 mm. 76 k. 24.20 K., 400 mm. 76 k. 24.35 K., 150 mm. 77 k. 24.35 K., 200 mm. 77 k. 24.40 K., 100 mm. 77 k. 24.20 K., 100 mm. 77 k. 24.10 K., 100 mm. 76 k. 24.20 K., 300 mm. 76.5 k. 24.20 K.

Pestvidéki 100 mm. 77 k. 24.20 K., 100 mm. 77 k. 24.20 K., 600 mm. 77 k. 24.10 K., 200 mm. 76 k. 24.— K.

Féjermegyei: 300 mm. 78 k. 24.30 K., 200 mm. 76 k. 23.80 K., 1000 mm. 78 k. 24.10 K.

Bácskai: 1000 mm. 76.2 k. 23.76 K.

Felsőmagyarországi 100 mm. 78 k. 24.10 K., 100 mm. 76 k. 23.70 K., 100 mm. 76 k. 23.70 K., 100 mm. 76 k. 23.70 K.

Makói: 1000 mm. 76.3 k. 24.46 K.

Buza: Tiszavidéki 12.65—13.15. Marosvidéki 11.75—12.05. Tót felvidéki 11.90—12.40. Rozs: Tót felvidéki 11.60—11.80. Pestvidéki 11.60—11.90.

Raktári: 2100 mm. 76 k. 23.60 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 22.10 K., 100 mm. 22.— K., 100 mm. 22.— K., ab Bpest, 300 mm. 22.— K.

Árpa: 400 mm. 16.10 K.

Lóhere: 25 mm. 138.— K., ab Budapest.

Lucerna: 20 mm. 134.— K., ab Budapest.

Kézpénzfizetés mellett.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve új 3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet, mely valóságos tanácsadó az ékszervásárlóknak.

SCHÖNWALD IMRE

PÉCS

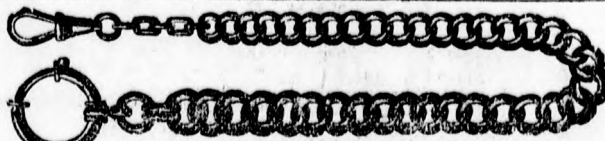
Órásmester és ékszergyáros.

MAGYARNAK PÉCS!

NÉMETNEK BÉCS!

NE KÜLDJÜK PÉNZÜNKET KÜLFÖLDRE!

Figyelemzettem a n. é. közönséget arra, hogy külföldi cégek ábráimat utánozzák s így ezek egyformák, csak hogy az árujuk a valóban silányság és értéktelen!

Aranyláncok 14 karátos fémjelzett, valódi aranyból a legnagyobb választékban! — Láncoknál a köves lógókat nem mérom, mert olecsóbb mint az arany és így a vevő nem károsodik. — 25 grammos aranylánc (lógók nélkül)

60 KORONA.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Fiszavidéki (uj)	75	23.85 — 23.75	79	24.10 — 24.50
"	76	23.55 — 23.95	80	24.30 — 24.60
"	77	23.75 — 24.15	81	— — — —
"	78	23.95 — 24.35	—	— — — —
Fejérmegyei (uj)	75	— — — —	79	24. — — 24.40
"	76	23.45 — 23.85	80	— — — —
"	77	23.65 — 24.05	81	— — — —
"	78	23.85 — 24.25	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	23.25 — 23.65	79	24. — — 24.40
"	76	23.45 — 23.85	80	— — — —
"	77	23.65 — 24.05	81	— — — —
"	78	23.85 — 24.25	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	23.45 — 23.85	—	— — — —
"	77	23.65 — 24.05	—	— — — —
"	78	23.85 — 24.25	—	— — — —
És	elsőrendű uj	— — — —	23.05	21.40
"	középmínőségű uj	— — — —	21.85	22. —
Árpa	takarmány, elsőrendű	— — — —	15.80	16. —
"	takarmány, másodrendű	— — — —	15.69	15.80
Zab	elsőrendű	— — — —	16.45	16.60
"	középmínőségű	— — — —	16. —	16.30
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	14.35	14.30
Repce	káposztarepce	— — — —	84.50	86. —

II. Határidő-üzlet.

Irányzata gyengült.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	23.58 — 23.78	— —
Áprilisi buza (1908)	24.92 — 25.08	24.94
Októberi rozs	22.36 — 22.46	— —
Áprilisi rozs (1908)	23.42 — 23.62	23.50
Októberi zab	15.86 — 15.92	— —
Áprilisi zab (1908)	17.04 — 17.12	17.10
Májusi tengeri (1908)	14.30 — 14.40	14.33

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1907)	— — — —
Áprilisi buza (1908)	24.94 — 24.96
Októberi rozs (1907)	— — — —
Áprilisi rozs (1908)	23.50 — 23.52
Októberi zab (1907)	— — — —
Áprilisi zab (1908)	17.10 — 17.12
Májusi tengeri (1908)	14.30 — 14.32

Gabonaforgalom

1907. október 24-től október 25-ig.

Buza	Erkezett	Elszállított
Buza	10385	5134
Rozs	1629	—
Árpa	2814	960
Zab	1263	3838
Tengeri	200	10357
Liszt	522	24164
Korpa	—	3766

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró árfolyamok:

Áprilisi buza (1908)	24.78
Áprilisi rozs (1908)	23.26
Áprilisi zab (1908)	17.04
Májusi tengeri (1908)	14.26

Bécsi gabonatözsde

Kenyérnövények tegnaphoz képest lanyhák, a mult héthez viszonyítva azonban, buza 10 fillérrel és rozs 40 fillérrel drágább. Elhelyezés nehézkes. Árpa csekély üzlet mellett teljes áron kel el. Tengeri (ó) 10—15 fillérrel drágább. Tengeri (uj) igen szilárd. Eladások csekélyek. Zab el van hanyagolva és alig 5 fillérrel drágább, mint 8 nap előtt. Időjárás szép.

A budapesti értéktözsde

A külföldi tőzsdéről megnyugtatóbb hírek érkeztek, a mai tőzsde ennek folytán szilárd irányzattal nyílt meg. A bécsi tőzsdéről azonban alacsonyabb árfolyamokat jelentettek, úgy hogy nálunk is gyengült az irányzat. A déli tőzsde is gyenge lefolyású volt.

Előtőzsde:

Megnyugtató külföldi jegyzésekre szilárd, a zárlat gyengült.

Köttetett: Osztrák hitelrészvény 636.— 634.50. Magyar hitelrészvény 747.25—743.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 465.50—467.—. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 422.75—419.—. Osztrák-magyar államvasut 653.50—654.25. Rimamurányi vasúti 544.—546.25. Közuti vasut 519.50. Városi villamos vasut 272.50—274.—. Hazai bank 274.50—276.—. Salgótarjáni 560.—562.—. Kereskedelmi részvény 588.—592.—.

Déli tőzsde:

Bécsi eladásokra gyengült.

Köttetett: Osztrák hitelrészvény 634.— 633.—. Magyar hitelrészvény 744.25—741.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 463.50—465.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 419.—414.—. Rimamurányi vasúti 543.—544.—. Magyar koronajáradék 92.85—92.95. Közuti vasut 517.75—518.25. Városi villamos vasut 273.—273.50. Első magyar iparbank 364.—. Agrárbank 425.—. Belvárosi takarékpénztár 600.—. Magyar aszfalt 161.—. Salgótarjáni 560.—561.—. Ganzgyár 2610.—2625.—.

Irányzata nyugodt.

Utőtőzsde

Köttetett: Osztrák hitelrészvény 633.25—633.75. Magyar hitelrészvény 742.75—742.50.

Magyar jelzálogbank 417.50—418.—. Osztrák-magyar államvasut 652.50—653.25.

Zárlat délután 4 órakor

Köttetett: Osztrák hitelrészvény 633.25. Magyar hitelrészvény 743.—. Osztrák-magyar államvasut 652.75. Magyar jelzálogbank 418.—.

Bécsi értéktözsde

Bécs, október 26. 4 2/2% papír járadék 95.95 4/2% oszt. arany jár. 114.20. 1860. sorsjegy 148.25 Osztr. hitelsorsjegy 440.—. Angol osztr. bankrészv. 290.—. Bécsi Bankverein 525.25. Osztr.-magy. bank 17.64. Déli vasut 149.—. Duna gőzh. társ. 1004.—. Dohány részv. 403.—. Cs. k. arany (vert) 11.36. Német bank váltók 117.29. 4 2/2% ezüst jár. 95.85.—755 Osztr. koronajáradék 96.—. 1864. sorsjegy 255.— Osztr. hitelint. részv. 633.50. Union-Bank 532.—. Osztr. Länderbank 413.50. Osztr. m. áll. vasut 652.—. Elbe-völgyi vasut 422.—. Alpési részv. 601.50. 20 frankos 19.19. Londoni váltóár 240.49. Lipótkohó 410.—. Török-sorsjegyek 182.25

Bécs, október 26. 4% arany-járadék 110.40 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 140.60. Magy. hitel. részv. 744.—. M. lesz. és váltó részv. 466.—. Rimamurányi 545.75. M. cukoripar —. Adria hajózási r.-t. 402.—. Magyar koronajáradék 92.85. 4% magy. földteherm. kötv. 96.75. M. nyar.-k. sorsjegy 190.50 Kassa-Oderb. v. részv. 350.—. M. keresk. bank 32.72 M. Jelzálogbank 415.—.

Külföldi értéktözsde

Berlin, október 26. (Zárlat.) 4 2/2% papírjáradék —. 4% oszt. arany jár. 97.25. Osztr. hitel. 199.25. Déli vasut 28.90. Orosz bankjegyek 216.60. 4% uj orosz kölcsön —. Disconto Commandit 176.—. Dynamit Trust 159.75. Harpeni 202.75. Unifikált török jár. —. 4 2/2% ezüst járadék —. 4% magy. arany jár. 92.75. Magyar koronajáradék 92.75. Osztr. m. államvasut 140.40. Bécsi váltóár 85.25. Olasz járadék —. Alt. Villamos Edison 198.50. Gelsenkircheneri 194.75. Laurakohó 224.75.

Szakképzettsége, bő tapasztalata és páratlan sikerei alapján melegen ajánljuk

Dr. FÜREDI

v. kórházi és ker. pénztári főorvost, a Medjidiere rend lovagja, stb.

Titkos betegségek

mindennemű férfi és női bajok, úgy férfi-gyengeség gyors és gyökeres gyógyítására. Rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig. Budapest, Kerespest-ut 60. Levél útján is biztos siker. Iparosoknak feleárbán és részletfizetésre.

Mamám a pongyoláit mindig **RUSZNYÁK DÁVID-nál** Budapest, Király-u. 21. sz. vásárolja, mert már többször meggyőződött, hogy a legszebb **pongyolákat** már 3.50 frt. csak ott lehet kapni. Legújabb Divatlapot a cég ingyen küld. Telefon 67—57.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK
legmagasabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélküli legbiztosabb gyógyszernek a **SANID TOKOCSKÁK** bisonyulak. Egy dobozt (100 labdac) használati utasítással 6 kor. utánvét mellett. Kezdő gyógyszer és impotentianál egyedül biztos szer a híres dr. TIMKÓ-féle erdőlabdacok. Egy üveg ára 10 korona, küld a „MAGYAR KIRÁLY” gyógyszerár, Budapest, V., Marokkó-utca 2/c. sz.

Vesszőparipa-Liliumtejszappan
BERGMANN és TÁRSA Dresden és Tetschen a/E. a jelenben és marad a jövőben, a naponta hétköznap elismert sorok szerint, a leghatásosabb valamennyi gyöngyszappan közt, szeplő ellen, ugyisint egy bájos, puha arcú és egy rózsás arc megtartására. Kapható 80 fillértől valamennyi gyógyszerárban, drogeriában, illatszert-, szappan- és borbélyüzletben.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!
Ne küldjük pénzünket külföldre.
Fig elmozdítottam a n. ó. közönséget arra, hogy külföldi cégek át álmot utánozzák s így ezek egyformá, csak hogy az árjuk a valódiában silány és értéktelen !!

Világhírű OMEGA-óra! Igen finom precízió szerkezettel, 15 köves horony-művel, melynek tokja, szerkezete és számlapja a leggondosabban kidolgozva és szabályozva 26 K 50 fill. Duplafedeles, 3 nehéz ezüst fedéllel 34 K. A leglaposabb kivitelben gyönyörű számlappal 38 K. Arany „OMEGA”-óra 140 K-tól 200 K-ig.

Csak kipróbált és jól szabályozott pontos órákat szállítok. 5 évi jótállás! Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve új 3000 ábrát tartalmazó árjegyzéket, mely valódi tanácsadó az ékszerszárlatnak !!

Schönwald Imre, Pécs
órászmester és ékszerszárlat.

+ INGYEN +
diszertesen és bérmentve küldjük rendkívül érdekes tartalmú ábrákkal és használati utasítással ellátott árjegyzékünket.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatja
PESAR. OCLUS. NŐI ÖVSZER 3—5 kor. feltétlen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA” törv. védett férfi-övszer különlegesség, valódi indiai paragummiból feltétlen megbízható, tucatja 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 db legfinomabb óvszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védett női különlegesség 14 kor.

Universalis-sérvkötők páratlanok, kis gummi nyomólappal, a legnagyobb sérv is elzárható. Egyoldalt 5—12, kétoldalt 10—24 kor.

Műlábak, műkezek, egyenestartók, terden női-teknek, támgépek, stb. stb. Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigátorok, betegápolási cikkek kaphatók.

Magyar Orvosi Műszertár Budapest VII., Rákóczi-ut 32.
Pontos címre és a veres keresztre ügyeljünk.

+ Soványság +
Az egyedül eredménytől kísért szer a dr. WILLIAM HARTLEY tanár amerikai orvostudós. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek: hízlyek remek kelet, 6 hét alatt 20 kiló gyarapodást ér el. Veszélyesség, idegesség, sápkór ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen szer. Kínfutató „Chicago, Berlin, London és Hamburgban. Köszönőlevelek minden országból. Ára dobozonként használati utasítással 1 frt 10 kr. Főraktár:

BALÁZS MÓR D., Budapest,
István-ut 11., II. emelet 1.

Titkos betegségeket biztosan gyógyít elismert radikális gyógy-módjai szerint ajánljuk **Dr. CZINCZÁRJ.**
v. Kórházi orvos, specialista.
Rövid idő alatt alaposan gyógyít húgyszervi és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és vérbetegségeket, korai elgyengülést és bármily női betegséget. 10032
Budapest, IV., Károly-körut 10. I. emelet (balra).
Rendel: délelőtt 10—4 és este 6—8 óráig.
Levelekre szakorvosi tanácsot szolgát és gyógyszerrel is gondoskodik, titoktartás mellett. — Nőknek külön váróterem.

Steckenpferd-Bay-Rum.
BERGMANN és Tsa Drezdában és Teschen a/E. Amely kitűnő szer fejkórpa ellen, valamint a haj 106-éltű ősztlése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 koronás üvegekben kapható a gyógytárakban drogeriákban, illatszertkereskedésekben és borbélyüzletekben.

SZINHÁZAK

Vasárnap, 1907. október 27-én.

M. KIR. OPERAHAZ. Tannhäuser s a wärtburgi dalnokverseny. Regényes opera 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.	NEVZETI SZINHÁZ. Délután 3 órakor mérsékelt hely- árakkal: A vasgyáros. Színmű 4 felvonásban. Este: Rabensteini Bersabé Színmű 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor
NÉPSZINHÁZ. (Vig-Opera). Délután 3 órakor mérsékelt hely- árakkal: A sárga domino. Operette 3 felvonásban. Este: Carmen. Opera 3 felvonásban. Kezdeté 8 órakor.	URANIA SZINHÁZ. Délután 3 órakor mérsékelt hely- árakkal: Rendnek muszaj lenni. Este: A tenger. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Budapesti **CABARET** Teréz-körút 28. sz. (Bonbonniéra) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig új műsorra nagy előadás.
Október 28-tól TEBJESEN ÚJ MŰSOR!!

A VAJDA AZ ABBÁZIÁBAN — Új cabaret számok.
 ÚJ DARABOK: Egy válópör története. (Színházi paródia.)
 A cupringer. A hurokolodás.
 László Rózsi, Ferenczy Károly, Mlle. Marguerite Chabauti, Nagy Endre és az egész művészcsapat.
 Jegyek: Báránál, Kossuth Lajos-utca és Andrásy-ut. Zipsor-nél, Andrásy-ut és a Cabaret pénztáránál.

II-ik tánckurzus

SAPHIR M. IMRE okl. tánc tanár,
 a l'Académie Internationale des Auteurs, Professeurs & Maître de Danse Penne et Maitien (székhelye Páris) magyar osztályának vizsgázatási joggal felruházott elnöke.

VII., Erzsébet-körút 27. sz. I. emelet
 Gambrius épület.

A II-ik tánckurzusra, mely november hó 8-án veszi kezdetét, beiratkozni már lehet.

Kedélyes Színház-Cabaret

TELEFON 89-84. ÜLLŐI-UT 46. TELEFON 89-84.

Minden este fél 9-12-ig nagy előadás.
 Új cabaret számok. Két bohózat egy operett.

Cabaret számokban fellépnek:
 Molnár Bella, Szilgeti Irén, Szentcs János, Giréth Károly, Gündör Aurél, Diósi Irén, Arany Sári, Dollé.
 Pályatársak...
 Fentartott helyek jegyek kaphatók nappal a pénztárnál 12 és este fél 7 óráig.
 Telefon 89-84. utján is lehet jegyet rezerváltatni.

Aréna kávéház

Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.

Ma szombat és holnap vasárnap este

katona-zene.

SCHMIDT M. szilgyártó, nyereg- és bőrrendész.
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25.

a Va-utca sarkán. Ajánlja saját gyártmányu koosiszó- és lovagló szerszámait, utazó- és kézi boröndök, női kiegészítőket (ridikül) és övek, pénzszivar- és cigaretták stb. tárolóit.

Arjegyzék ingyen.

SZABADALMAKAT,

védjegyeket és mintaoltalmat megszerző a SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

1904 PÁSZTOR (bej. cég)
 Budapest, VII., Erzsébet-Körút 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Egyetlen egy és pedig a most befejezést nyert 20. osztályosjátékban nagyrabecsült vevőinknek a következő nagyobb nyereményeket fizeltük ki: a **100.000, 90.000, 60.000, 40.000, 25.000, 2 á 20.000, 15.000, 10.000** és sok 5000 kororás és egyéb nyereményeket.

1/1 sorsjegy 12 korona. 1/2 sorsjegy 6 korona. 1/4 sorsjegy 3 korona. 1/8 sorsjegy 1 kor. 50.

TÖRÖK

A hét napja különösen fontos Önnek?
 Oly számot sziveskedjék nálunk megrendelni, mely azon nap mellett áll, melyen különös élményekben volt része.

Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda
33229	43025	79384	85900
Csütörtök	Péntek	Szombat	
43636	79718	86052	

Szíves azonnali rendelést kérünk fenti számokra, legkésőbb azonban **1. 6. november hó 2-ig**, hogy a szerencseszámaik közben el ne fogyjanak.

Török A. és Társa Bankház Részv.-Társ. Budapestben
 Legnagyobb osztályosjegyek üzlet.
 Központ: Szervita-tér 3/c. szám. Fiókok: Váci-körút 4. szám, Teréz-körút 46.

Gramofonokat fonográfokat

legjobb és legújabb kivitelben, gyári árban, előnyös részletezésre is szállít

Waldmann Gyula hangszerostálya
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 43. és 47.

fonográfok 7 K-tól 150 K-ig, gramofonok 40 K-tól 300 „ képesárjegyzékigyen.
 Legújabb felvételi lemezek és hangerek nagy választékban. Javítások elfogadtatnak.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!
 Kockázat kárva! Nem tetszőert a pénz visszaadatik vagy a tárgy kicsorítottatik!

Csak szabályozott, kipróbált pontos járásu órákat szállítok.
 Órákért 10 évi jóáítás.
 Megrendelést legkésőbb a postautalványon elküldeni.

Toronyharang

éberszög első minőségű gyártmány, erős és pontos szerkezettel, 30 óráig jár, a számlap előtt 30 cm. átmérőjű üveglappal

6 kor. 60 fill.

Schönwald Imre magyar órásmester, ékszergyáros PÉCS.
 Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet.

FELHÍVÁS

valamennyi élő emberhez!
 Szenzielos korszala a kötő találmány!
 Egy ruházatról vilá rászóló csodaterápi hatása.

Mi már világhírű való tények bizonyítják, hogy mely valóságos állás az emberiségre a Takats-féle szabadalm. Állítható gyomorvédő óv, mert orvosoktól, uraktól és szerényektől általában a társadalom minden rétegéből ezreket érkezőnek, a csodaterápi hatását bizonyító és elismerő hálaíratok.

Mert nemcsak, hogy a gyomorbeteg estájában kiált és gyomorgörcs, hasmenés, hascsillagás, lép-, máj-, epe-, vesebet elűz, de bebizonyult, hogy aki viseli semmiféle járvány nem fog többé rajta.

Ara pedig csekély, mert az általánosan elterjedt és közkezdvelt fűzöl vagy nő I. számú 4 kor., II. számú tülköver termékekre 5 kor., finomabb, haszna nem jobb, de szebb kivitelű, I. számú 5 kor. 50 fill., II. számú 6 kor. 50 fill., mely összeg olaszos megkülönböztetés ellenében porómentesen szállítatik, utánevett I. és II. díjértől tülbe kerül a postai szabályok miatt. Világhírű szőlőcégem pedig garancia a pontos kiszolgálásra. Cim:

TAKATS DANIEL Nagyvárad, Sorompó-utca
 E-cím megó zen 16.

Vértés-féle sósborszesz Minden házban szükséges.

VÁSZON GYÁRI RAKTÁR

AJÁNL EREDETI GYÁRI ÁRAKBAN VÁSZON és DAMASZT ÁRUKAT UGYSZINTÉN SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FEHÉRNEMŰEKET MINTÁKAT SZÖVETEKBŐL MOSÓKBŐL VALAMINT VÁSZONÁRUK BŐLES KÉPES FEHÉRNEMŰ-ÁRJEJYZÉKET INGYEN és BÉRMENTVE KÜLD.

AUER IGNÁC FIA
 BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 10.

Magyarország legnagyobb cipő-raktára

DÓCZI

BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 10.

Férfi cipők:

Borjubőr fűzős, sima v. tetetes cugos	8.-
Amerikai boxbőr, cugos 9.50, fűzős	10.-
Francia sevro cugos v. fűzős 10.-, gombos	11.-
Posztó, bőrrel körül 8.50, orozslakkal	9.50
Eredeti amerikai cipők, széles talppal	13.-

Női cipők:

Zerge v. borjubőr, fűzős v. cugos	7.-
Amerikai boxbőr, fűzős v. cugos 8.50, gombos	9.-
Francia sevro, fűzős v. cugos 9.50, gombos	10.-
Posztó, körül bőrrel 7.50 orozslakk	8.-

Férfi csizmák:

Bagaria bőrből, erős dupla talppal	18.-
Halinából, többféle kivitelben	13.-20.-

Nem megfelelő árú készítmény becsé ölek. Száztövecs eredeti fényképpel ellátott, remekül kiállított képes nagy árjegyzékem a hóban jelenik meg. Előjegyzéseket már most elfogadjuk.

FISCHER és TSA NAGYENYED

FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete	1.000.000 szőlőoltvány. Európai és amerikai sima és gyökerez vessző.
1.000.000 Gyümölcsfa-alany	1.000.000 Élő sóvány csemete
1.000.000 Élő sóvány csemete	szőlőoltványok, díszeserjék, táplálóták, rózsák stb.

20 kor. hóló kivétel tartó

30.000 Kiváló szép besztorozói és boszniai szilvafa csemete.

Arjegyzék ingyen.

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
 Kapható mindenütt, kis és nagy üvegekben

SZÍNHÁZAK

Vasárnap, 1907. október 27-én.

VIGSZÍNHÁZ.

D. u. 3 órákor mérs. helyárral

Nincs elvámolni valója?
Böhözát 3 felvonásban.
Este:

Az ingovány.

Színmű 3 felvonásban,
Kezdeté fél 8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután 3 órákor mérs. helyárral

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban,
Este:

A vig özvegy.

Operette 2 felvonásban,
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Városligeti Színkör

D. u. 3 órákor mérsékelt árakkal

A piros bugyellár.

Színmű 3 felvonásban,
Este:

Bánk bán.

Dráma 5 felvonásban,
Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

D. u. 3 órákor mérsékelt helyárral

Szent Péter esernyője.

Színmű 4 felvonásban,
Este:

Dorian Gray

Dráma 5 felvonásban,
Kezdeté 1/8 órákor.

KELETI-SZÍNHÁZ.

VII., Baross-tér 15.

Telefon 88-90.

A főváros legegészségesebb berendezett mozgószínháza.

Tengerészeti hadihajók. — Megszökött kocsi. — Megbabonázott szálloda. — Oroszlánvadász. — Az ördög mutat. — Utazás a hegyek országába. 200 mérföld. — Algebra tanár és még két, az utolsó órákban érkezett attrakció.

Kezdeté 5 órákor.

Modern Színház—Cabaret

Andrássy-ut 69.

Három istennő. Prolog. Irta és előadja Pálmai Ilka. A trónörökös. Életpomp. Irta Szomaházy István. Drágaság. Posti jelenet. Irta Molnár Ferenc. Jus prima noctis. Operette. Irta Heltai J. és Szirmai A. — Cabaret-számokban fellépnek:

Pálmai Ilka, Medgyaszay Vilma, Keleti Júlia, Vörös Illy, Nyáray Antal, Kardos Andor, Solyom Márton.

Kezdeté 9 órákor.

Eldoradó (Gsoda) Színház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 64.

Az újkor legnagyobb csodája:

élettelen alakok

a szípadon megjelenő, dalokat és operettekkel egy mint élő emberek adnak elő Kezdeté este fél 6 órákor éjél 12 óráig. Naponta előadás változatos műsorral. Minden estétörténeten nagy gyermek-előadás.

HERSCH SAMU, igazgató

Mag. arország-Ausztria egyetilti vezérképviselője.

Legdivatosabb és gyönyörű szép fazon, mely erős, mint karsu hűgyeknek kiállónan áll, mely ráncokba rakva, melyek köröskörül a csipőn testhez simulók és aul gazdagon nyílnak szét.

Ezen alkak mindegyike dírekte az előirt méretek után fazon és gazdag kiállításban elkészítve, francia női posztóból, barna, zöld, lilá, sáfrány, fekete és krém színből.

Méretnek tessék a schuss és csipő bőségét, az alj elő- és hátsó hosszát előírni.

Amennyiben a fazonokon kívül a sima angol és a díszes francia genre összes ajdonságait hozzuk meg, a melyek újonnan megjelent albumunkban össze vannak gyűjtve, alkak, kosztümök és blousok, az iránta érdeklődő hűgyeknek kívánatára 40 fillér levéljegyekben való bekiadás ellenében megküldjük és ezt a legelőbb megrendelésnél visszatérítjük.

„ZUR SCHOSSENFABRIK“
Wien, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.
Magyar levelezés Magyar levelezés

ROYAL-TERRAZ. Csütörtökön, november 14-én este fél 8 órákor

Roda Roda

A SZIMPLICISSIMUS FÖNNEKATÁRSÁ
humoros felolvasó estélye.

Jegyek 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért kaphatók: ALBERTI és TÁRSA zeneműközpontjában IV. Károly Lajos-ut. 15. Telef. 641

ALEXIN

LEGFINOMABB
NÖVÉNYZSIR
FŐZÉSRE-SÜTÉSRE
KIRÁNTÁSHOZ

25% AL SZAPORÁBB
MINDEN MÁS ZSIRNÁL

KÖNNYŰ
EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT
ORVOSILAG AJÁNLVÁ
CSAK E VÉDJEGYGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
!! FOGADJUK EL !!

KAPHATÓ MINDEN FÜSZER
KERESKEDESZEN

Aki étvagyfokozó
Aki kitűnő asztali italt óhajt
Aki sovány, vérszegény
Aki tüdőbeteg, gyenge,
Aki ideges, álmatlan,
Aki szoptat,
legjobb eredménnyel iszik
Herculesör
maláta-tápsör különlegességét
Nem romlik. — Kapható csemege-üzletekben, kávéházakban stb. és a HERCULESSÖRFŐZDE szék. telepén Budapest, Bethlen-tér, — Árkap ingyen.

Világhírű
zongorák
mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Ibach, Gaveau Párisból stb. legelőbbban vásárolhatók és bérelhetők.
Keresztély
hirnevész zongoratermében
Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar).

Cipészek, Csizmadiák
érdeke!
Czipészkeleket szintén.
Meisel Mihály
Próba után vételezést kéri: börgyári raktára Budapest, VIII., Kalvária tér 4 h.

A mai bőr drágulása mellett csak akkor boldogulhat az iparos, ha kisebb bevásárlásnál is gyári árakat érhet el; azért en a mai naptól fogva zsevrót, boxot, vízeset, tehén-bőrt és pitlingot (simát, barkást v. cingos) továbbá minden fajta talpukat, (stráfban is), nyak-tápat, haszéléket, kyp-talpbélelt, ugyintan minden bőrtípust 1 árú vételnél is gyári árban számoltok.

A legújabb rendszerű **ZONGORA - HITELOSZTALY**
megnyilt, mely minden hitelképes vevőnek alkalmat ad készpénz-árban zongorát részletfizetésre vehetni, mert a zongorát, egy előkelő bank kiadta és a vevő a banknak marad adósa anélkül, hogy a részletfizetéseknél szokásos 60-80%-os ártelmeleést volna kénytelen fizetni, mert ugyanazon árban kapja az árt, mint ha készpénz-fizetés mellett vásárolná, nemcsak zongorát vagy pianót, de harmóniumot, cimbalmot, hegedűt, vagy bármely hangszert.
Reményi Mihály
álmánosan a legelőbb magyar hangszertársárol elismert magyar hangszertársapén, Budapest, Király-utca 58. Telefon 87-84. — Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kéréndő.

Kérje ingyen és bérmentve nagy, gazdagon illusztrált tájékoztatókat 3000-nél több ábrával mindenemű nickel-, ezüst- és aranyórák, hangszerek, acél-, bőrúruk és dohányszerekről stb., valamint mindenemű szolid arany- és ezüstúrákról eredeti gyári árban.

Nickel-Remontoir óra ... K 3.—
System Roskopf-Patent óra ... 4.—
Svájci eredetű System-Roskopf Patent Védjegyzett Nickel Sas-Roskopf horogony Remontoir óra ... 7.—
Göldin-Remontoir óra „Luna” művel, duplafedelű ... 8.50
Ezüst Remontoir óra „Glória” művel, nyitva ... 8.40
Ezüst Remontoir óra duplafedelű ... 12.50
Ezüst páncél lánc ugró gyűrűvel 15 gramm nehéz ... 2.80
Orosz-Tula-Nikkel benger Remontoir óra „Luna” művel ... 10.50
Ébresztő-óra ... 2.90
Konyha-óra ... 3.—
Schwarzwaldi óra ... 2.80
Kakuk-óra ... 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Kockázat kizárva! — Becserelés megengedve vagy a pénz vissza.

Első órágyár Brúxban. KONRAD JÁNOS cs. és kir. udvari szállító BRUX, 741. szám. (Csehország) 10212

„Intim-Vendéglő“
VII. Sándor-tér 4. (Gutenberg-palota.)
folyó hó 13-án megnyilt.
Fényes berendezés. Polgári árak.
Valódi magyar konyha. Közvetlen a termelőktől vásárolt kitűnő borok.
Számos látogatást kéri
Takáts János és Társa
az Erzsébet-Sófürdő vendéglőse.

BISZT FERENC-kávéház
Andrássy-ut 67.
Ma megnyilt.
Társaságok részére külön termek.

FOLIES CAPRICE
Igazgatók: LEITNER és KELETI **Révay-utca 18.** Rendező: ROTT SÁNDOR
UJDONSÁG! Az előadás kezdeté fél 9 órákor. UJDONSÁG!
Ujdonság! Ma és mindennap 9/10 órákor. Ujdonság!
Biztos diagnózis
bohözát írta: Cagliostro.
Végül 11 órákor!! Szencsáctós!!
„Die lästige Wittwe“
Bohözát 1 felvonásban. Irta: SATYR.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új szóló számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.
Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyilt. Kezdeté fél 12 órákor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és francia különlegességek fellépő.

Badacsony-kávéház
VII., Erzsébet-körút 41. sz.
Ma és minden este
Nagyszombati BARNÁ LACI
volt állatorvostanhallgató vezetése alatt Balázs Pista 12 tagbó álló zenekarával hangversenyek.
Családok találkozóhelye! Polgári árak!
Számos látogatásért s összes volt kollégái és jóbarátai szíves támogatásáért esd
Nagyszombati Barna Laci.

Szenved ön?

Idégyengeségben, időelőtti törődöttségben, érzi-e hogy ereje megfogyatkozott? Nélkülözi-e ön az élet örömeit, azt a fűszerező életérőt, a kedélyes vidámságot és önbizalmat? Van gyakran szivdobbogása, szivszorulása, fej- és hátfájása? — Vannak-e a gyomor, bél, vese, hólyag stb. részéről kellemetlen érzései? Csuzos, közvényes fájdalmak, ischias, görösös állapotok gyöttrik-e önt? Nem léptek fel bennünk, hűdési tünetek, nemi gyengeség, feledékenység, álmatlanság, izgékonyosság stb.? Ha igen, úgy csak a villamosság képes ezen elvesztett erőt újjal pótolni, a szenvedéseket és gyötrelmeket gyökeresen kiirtani.

A villamosságot legcélszerűbben legbiztosabban az „Elektro-Vitalizer“ készülék útján lehet a szervezetbe vezetni, mely eljárásról készséggel adunk felvilágosítást a személyesen érdeklődőknek.

Amennyiben nem látogathatna meg bennünket, úgy küldje be az alábbi szelvényt és mi elküldjük önnek az

„Értekezés a Modern Villamos Gyógyomlóról“

szóló 64 oldalas illusztrált könyvet ingyen és bérmentve zárt borítékban.

Az Elektro-Vitalizer orvosi rend. int.
Budapest, IV., Károly-körut 2. félemelet 19.

Szelvény egy ingyen könyvre.

Az Elektro-Vitalizer orvosi rend. int. Budapest, Károly-körut 2. félemelet 19.

Kérem küldjék meg nekem a művet a **Modern Villamos gyógyomlóról** ingyen és bérmentve, zárt borítékban.

Név: _____
Cím: _____

KI AKAR ÖNKÉNTES LENNI?

egyéves **ÖNKÉNTES** **LENNI?**

Mindazon ifjak kik az előírt iskolákat nem végeztek, előkészítőségre és foglalkozásra való tekintet nélkül

megszereshetik az egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett. 27684

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

Járossy Lajos a Lichtblau-féle katonai előkészítő tanf. igazg. tulajdonosa **Debrecen.**

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

34 korona

egy divatos fürdőruha vagy felöltő mérték után, rengek szabásában, finom gyapjuszövetekből

Roszner D. és Társa
férfi szabóknaál,
Budapest, VI., Váci-körut 37.
Vidékre minták bérmentve.
29820

„MAGYAR TEXTILIPAR“.

Folyóirat. 10005

A pamut-, gyapju-, lenkender-, selyem- és jutaipari és kereskedelmi közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal **Ujvidéken.**

Megjelenik havonta 2-szer.

Előfizetési ára egy évre 12 kor.

En Csillag Anna

285 cm. hosszú óriási Loreley-hajammal; ezt a haját az általam feltalált pomádé 14 hónapos használatával értem el. Ezt az egyedül szernék ismerték el a haj kihullása ellen, a haj növéseinek előmozdítására, a hajtalaj erősítésére. Férfiaknál erős szakállnövesztő idéz elő és már rövid használat után, úgy a fej, mint a szakállhajnál természetes fényt és sűrűséget ad és a legkésőbbi öregeségig megőrjí a haját a korai őszüléstől. Kezeskedem, hogy teljesen ártalmatlan. A Csillag Anna asszony által főtaltalt hajnövesztő pomádé használatával mindentől késő öregeségig sűrűnek és hosszúnak tarthatja meg a haját. Egyetlen szerben sincs annyi hajrápáló anyag, mint a Csillag-pomádéban, amely joggal szerzett magának világhírű nevet, mert a nők és férfiak már az első tégely pomádé használatával a legjobb eredményt érték el, amennyiben a haj kihullása már néhány nap mulva teljesen megszűnik és új haj kezd nőni. Ezt a sikert a világ minden részéből ezrével érkező elismerő iratok bizonyítják, mert csak az igazság koronázza a sikert. Minden megrendelés gyáramból lesz közvetlenül megküldve, mivel soha hamisítás történik és azokat másképp nem ellenőrizhetem. Egy tégely 1, 2, 3 és 5 forint. Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beküldése után vagy postai utánvétellel az egész világba a gyárból, ahová minden megbízás intézendő.

Csillag Anna
Wien, I., Graben 17.

KISS szerencséseje NAGY!

Hogy hívják?

A sok nagy nyeremény,

melyet t. vevőinknek az utolsó hetekben szerencsés bankházunk kifizetett, ismét tanuskodik arról, hogy mily előnyös, ha osztálysorsjegyet **KISS**-nél vásárolunk, mert

KISS szerencséseje NAGY!

A legközelebb kezdődő XXI. sorsjáték 1. osztályához különös gonddal válogattuk össze az alábbi szerencsesorsjegyeket. Neve mellett mindenki megtalálja azt a sorsjegyet, melyet a sors neki szánt, hogy boldogságát megalapíthassa. Rendelje meg a neve mellett álló sorsjegyet

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

bankházában, IV., Kossuth Lajos-u. 13 és Önnek szerencséseje lesz, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Adél	108081	Emil	90770	Józsa	96055	Nelli	46950
Adolf	22239	Emilia	23155	József	39751	Nesztí	90750
Adorján	91310	Emma	39593	Judith	67350	Nikita	63602
Agátha	66901	Endre	102262	Julia	91909	Netti	90795
Ágnes	24798	Erna	63602	Juliska	48133	Olga	79347
Akos	41644	Ernesztin	90795	Kajetán	21629	Oszkár	96075
Aladár	67302	Ernő	79347	Kálmán	27123	Ottília	102282
Alajos	91522	Ervin	96075	Kamil	39440	Ottó	22248
Albert	106067	Erzsébet	102282	Karolin	46777	Ottokár	37783
Alfréd	108052	Eszter	22248	Károly	63607	Ödön	51413
Alice	38899	Etel	37783	Katalin	22996	Örzsí	96848
Amália	54721	Eugénia	54413	Kázmér	78321	Pál	108091
Ambrus	90533	Eva	96848	Kelemen	92620	Paula	90733
Andor	27976	Fabián	22253	Klára	102200	Pepi	102221
András	46910	Fanni	102108	Klotild	27178	Péter	48156
Angelika	107681	Felica	63455	Kolozs	37326	Piroska	93339
Anna	22271	Félix	90651	Konrad	53396	Pista	107651
Antal	38881	Ferenc	106044	Kornél	67700	Regina	24779
Aranka	54711	Flóra	41630	Kornélia	90849	René	39765
Armin	90436	Franciska	33811	Kristóf	92600	Rezső	64611
Arnold	20575	Frida	21646	Krisztina	106170	Richárd	107641
Aron	33846	Frigyes	105991	Lajos	24775	Róbert	22194
Arpad	51225	Fülöp	102133	László	39757	Román	27187
Arthur	73400	Gábor	23147	Laura	45594	Róza	91550
Augusta	94911	Gabriella	48191	Lázár	54799	Rozália	94962
Aurél	108005	Gáspár	73332	Lenke	68005	Rozina	106176
Aurélia	22279	Gedeon	93666	Leó	22240	Rózsika	67624
Balázs	38890	Gergely	102662	Leontin	37766	Rudolf	79312
Bálint	54717	Géza	32451	Leonora	48141	Salamon	92338
Bandi	79840	Gizella	38878	Leopold	107630	Samu	96063
Barnabás	96085	Guidó	54444	Lidia	51344	Sámuel	106191
Beatrix	32100	Gusztáv	90425	Lipót	64604	Sándor	93330
Béla	24790	György	96844	Lorenc	78250	Sári	37777
Benedek	66909	Győző	108100	Loránt	90805	Sarolta	45585
Benjamin	91338	Gyula	23132	Lothár	27187	Simon	67333
Benő	106056	Gyuri	39575	Lőrinc	91556	Soma	92303
Bernát	22170	Hajnalka	63462	Lujza	94962	Stefánia	96051
Berta	37335	Hedvig	90777	Lukács	106176	Szeréna	106160
Bertalan	45556	Heléna	102268	Magda	67624	Szidónia	53381
Biri	51487	Henrik	48185	Magdolna	79311	Tamás	27192
Blanka	78260	Herman	73321	Malvin	92338	Taszió	46790
Bódog	94988	Hermína	93651	Manó	96063	Teodor	107639
Boldizsár	23121	Hilda	107660	Marcel	166191	Teresi	96100
Borbála	39497	Hugó	16888	Margit	96330	Teréz	108025
Boriska	63447	Ibolyka	48196	Mária	102140	Terka	24795
Böske	90790	Ida	78344	Mariska	37404	Tibor	66922
Camillia	102277	Ignác	94201	Márk	54738	Tihamér	91350
Carolina	48173	Ilka	107660	Márkus	90542	Tivadar	106061
Cecilia	73803	Ilés	22256	Márta	102151	Tódor	22260
Cornélia	93390	Ilma	37800	Martín	39600	Urbán	54439
Daniel	108091	Ilna	19103	Márton	108025	Valér	37330
Dávid	102140	Iure	107656	Matild	24795	Valéria	51350
Dénes	22288	Iren	22268	Mátyás	41638	Vencel	78256
Dezső	39404	Irma	37794	Menyhért	66822	Vendel	94970
Dóra	54738	István	54428	Mici	91350	Viktor	108081
Dorottya	90542	Iván	79336	Mihály	106061	Viktória	22289
Döme	102151	Izabella	96080	Miklós	22260	Vilma	91310
Edít	39600	Izidor	106050	Miksa	37799	Vilmos	78308
Ede	68621	Izor	27195	Milán	54439	Vince	95330
Elek	99810	Izsó	46799	Mór	67644	Walter	54777
Elemér	102286	Jakab	67651	Mózes	106183	Zoltán	39434
Eleonóra	37330	Janka	92345	Náci	78470	Zseni	22957
Ella	51350	János	106190	Nándor	22332	Zsigmond	107250
Elvira	78256	Jenő	24754	Natalia	37772	Zsófia	92595
Elza	94970	Jolán	39486	Náthán	53387	Zsuzsana	67691

Szives rendelését postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk.

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

a. m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárustóhelye.
Központ: Kossuth Lajos-utca 13. szám.
Fiókházak: Erzsébet-körut 22. Váci-körut 5. sz. alatt.

A XXI. sorsjáték első osztályának huzása: **nov. 21 és 23-án.**

Sorsjegyek árai:
Egész sorsj. 12.- K.
Fél " 6.- K.
Negyed " 3.- K.
Nyolcad " 1.50 K.

KISS
szerencséseje
NAGY!

